

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflova ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knaflova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, letočno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, letočno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račun poštnih hranilnic, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Slabe ceste in kuluk

Vsi se strinjamo v tem, da so naše ceste postale zadnja leta tako slabe, da se le s težavo more vršiti po njih promet. Trpe vozila, muči se živina. O vzrokih slabih cest se ni doslej dosti razpravljalo, vendar je prav potrebno in za bodočnost kaj koristno, da tudi to premislimo. Gospodje, ki poznajo ceste le iz avtomobilov, so očitali krivdo za slabe ceste cestarjem. Čujemo, da so uvedli po nekaterih srezih celo nekaj strokovni pouk, kjer poučujejo cestarje o delu na cestah inženjerji, ki sicer nikoli niso delali na cesti, nego le na papirju.

Vse to nas prav vsiljivo spominja na to-le dogodbo, ki jo je zapisal slavni poznavalec kmeta Lev Tolstoj. Na tako zvanem Rdečem trgu v Moskvi je štrlela že leta in leta velika skala iz tal, da je ovirala promet. Car je sklical ministre, da bi kaj ukrenili proti tej oviri. Pa se je oglašil strokovnjak, ki je zahteval sod smodnika, stotnijo vojakov in celo vrsto voz, da bi odstranili to oviro, kar bi seveda stalo lep denar. Slisal pa je preprost kmetovalec o skali, ki dela gospodom preglavice. Stopil je k caru in se mu ponudil, da on sam odstrani to skalo. Dvorjani, generali in učenjaki so se mu smejala. Car pa je le vprašal kmeta: «Kako boš to napravil?» «Eh,» se je popraskal kmet za ušesom, «poleg skale bom skopal veliko jamo, da se bo skala prevrnila v njo. Z izkopano zemljo bom zravnil jamo. Kar bo zemlje še ostalo, jo bom posul po raznih kotaljah na trgu.» — Pa so se vsi začudili kmetovi bistroumnosti, in car je preprostejšega kmeta bogato obdaroval.

Prav tako bi bilo treba pri ogromnem delu za popraviljanje naših cest vprašati za svet predvsem cestarje, ki so zvezani s svojo cesto že desetletja in poznajo vse njene muhe. Pa po kdo rekel: Cesta je pač cesta! Ne boš, cesta je prav tako velike nege potreben stvar kakor na primer travnik, njiva, gozd ali stavba. Treba je namreč cesto poznati: kdaj se dovolj osuši, da se lahko posuje z gramozom, kje je treba prej začeti in koliko gramozu potrebuje. Vemo, da so cestarji desetletja prosili za zadostne množine gramozu, pri zeleni mizi pa so navadno dovolili le polovico zaprosenega.

Tako početje bi se dalo prav lahko primerjati s početjem tistega Vrbanca, ki je učil tako dolgo stradati konjiča, da mu je poginil. Za vsak kubični meter so se borili ubogi cestarji, kakor da bi bil gramoz njihova velikonočna pogača, ne pa le pomnoženo naporno delo. Njim je šlo za dobre ceste in se niso bali dela. Odločilnim činiteljem pa je bilo glavno nespametna štednja gramozu. Obupani cestar je moral nasuti gramoz v lepo položne piramide. Kaj, če so bile cele decimetre globoke jame poleg teh zglajenih kupov! Ko je prišel ukaz, so morali posipati ceste, čeprav se je kadil prah po njih. Pa ne le to. Nabave gramozu so se licitirale na koncu marca, ko bi imel biti gramoz že na cestah, da bi se po splošni odmeki lahko takoj posul. Neko leto so vozili gramoz za pomlad šele v juniju in je bilo silno veselje pri zelenih mizah ob koncu leta, češ, da so precej gramozu prištedili.

Zaradi popolnega nerazumevanja cestnih potreb so naše ceste propadle. Zato je poiskala današnja vlada korenito sredstvo za popravilo cest v tako zvanem ljudskem delu — kuluku. Hudo je to breme, toda pametno izveden kuluk je edina pot, da hitro rešimo naše ceste propasti.

Da bo pa dosegel kuluk svoj namen, je treba pustiti cestarju, ki ima zadevno prakso, glavno besedo na cesti glede množine gramozu in časa posipanja. Drugič pa je treba breme kuluka tako razdeliti, da ne bosta nosila največ bremena delavec in kmet. «Domojjub» pravi pravilno, da so davki za kmeta vedno večji, popolnoma nesmiselno pa zahteva v isti sapi, naj se uvedejo namesto kuluka nekdanje cestne doklade. Kako bo plačal kmet še nove davke, če že starih ne more. Ne glede na to, da bi se z navadnimi dokladi tako slabe ceste, kakor so danes, ne mogle urediti, kmet tudi veliko laže odrine kuluk z delom kakor z denarjem, ki ga je tako malo v kmetijskih žepih. Vsake tlake se ljudje boje, ker vedno bolj pojema smisel za skupne koristi, vendar bo kmet, ki vrši vse leto toliko tlake na svoji grudi, opravil rajši nekaj dni kuluka za ceste, kakor pa plačal zadevno davščino. «Kuluk ne bo večer!» nas je zagotovil naš ban g. dr. Marušič. Ko bodo ceste zopet v dobrem stanju, bo tudi odpadlo to danes, žal, neizogibno zlo.

za Vas nikakega upanja za delo. V vsaki panogi industrije in trgovine so tisoči brez dela in ni misliti na izboljšanje. Zato ne bo odslej konzulat dal nikomur vizuma, kdor nima zadostnih in neodvisnih sredstev za življenje, da bi lahko vzdržal tam dalje časa (mogoče več let), ne da bi bil primoran, poiskati si zaslužka.»

Tisti pa, ki vztrajajo kljub tako veliki krizi v Zedinjenih državah na svojih prošnjah za vseljenje, da bi obdržali svojo prednost v seznamih prošnikov, lahko še nadalje čakajo. Dovoljenja za vseljenje dobijo danes le taki prosilci, ki dokažejo izredno gospodarsko neodvisnost. Danes dobijo vizume le ožji sorodniki (otroci, starši in žene) ameriških državljanov in tam stalno bivajočih premožnih oseb.

Dejansko je na ta način vsako vseljevanje delovnih moči v Ameriko nemogoče. Kdaj se bodo začele izseljevalne kvote posameznih držav spet popolnoma izčrpavati, je odvisno od razmer v Ameriki. Danes so tam razmere take, da so pričela ameriška oblastva iz strahu pred nemiri nasilno vračati brezposelne izseljence iz prejšnjih, celo še predvojnih let, ki niso ameriški državljanji, nazaj v njihove rojstne države. Samo zadnji mesec so odpravili tako na tisoče Čehov, Poljakov, Italijanov, Nemcev in tudi nekaj Jugoslovenov v domovino.

Slično stanje vlada tudi v drugih državah. Zato se moramo pač tesneje okleniti domače grude in si v skromnosti napraviti srečnejšo bodočnost. Kdor je sam trpel v ameriških industrijah, rudnikih in na plantažah, ve, da je resničen izrek naših bivših ameriških delavcev: «Kdor hoče doma tako delati, kakor mora v Ameriki, ima tudi doma Ameriko.»

Uvedba obveznega zavarovanja zoper točo

V vrsti ukrepov, ki jih je že ali pa jih še namerava podvzeti ministristvo za kmetijstvo, je tudi več zakonskih predlogov, ki se nanašajo na zavarovanje posameznih kmetijskih panog pred uimami in drugimi nesrečami, ki običajno hudo prizadenejo kmetovalce in provzročajo narodnemu gospodarstvu veliko škodo. Nameravana je uvedba obveznega zavarovanja proti živinski kugi, proti toči, proti požaru in drugim sličnim nesrečam.

Za enkrat je izgotovljen zakon o obveznem zavarovanju posevkov in poljskih pridelkov zoper točo. Zakon, ki ga je podpisal Nj. Vel. kralj, stopi v veljavo z dnem objave v «Službenih novinah».

S tem zakonom je minister za kmetijstvo pooblaščen, da po predlogu posameznih banovin odredi obvezno zavarovanje proti toči v dotičnih pokrajinah. Za vso državo enotno tega vprašanja zaradi različnosti ne kaže uvajati, ker so potrebe v posameznih pokrajinah dokaj različne. Zaradi tega se prepušča posameznim banskim upravam, da stavijo za svoje področje primerne predloge. Tam pa, kjer se zavarovanje uvede, je obvezno za vse kmetovalce. Zavarovanje se nanaša na vse poljske kulture, ki se goje v dotični pokrajini. Stroški zavarovanja se porazdele na posamezne posestnike po površini obdelane zemlje,

Izseljevanje v Ameriko onemogočeno

Svetovna gospodarska kriza je zavrla tudi to mučno izseljevanje, ki je bilo za maloštevilne Slovence zelo hudo zlo, vendar je bilo že pred vojno edina rešitev za zaposlitev naraščajočega števila razpoložljivega delavstva. Pisali smo zadnjič, kako objema posebno sedaj ves svet huda bolezen brezposelnost. Danes nimamo več dežele, kjer bi si mogle poiskati krepke, zdrave in marljive roke našega delovnega človeka vsakdanjega kruha. Zedinjene države Severne Amerike, ki so dajale tolikim našim ljudem dobrega kruha, trpe na silni krizi. Danes cenijo v tej nekdanji zlati deželi število brezposelnih na mnogo milijonov. Jasno je, da si ta država na vso moč že dalje časa prizadeva, omejiti pritek novih do-

seljencev. Pomišljali so že, da bi povsem prepovedali doseljevanje, vendar so zaenkrat le znatno poostri izvajanje doselitvenih predpisov. Ameriškim konzulom je dana vsa oblast, če hočejo komu dati dovoljenje za izselitev v Ameriko ali ne. Na noben način se ne da zahtevati od njih vizum, ker je po najnovjših predpisih kvota (določeno število) le najvišja dopustna mera za dovoljenja doselitve v Ameriko. Nikakor pa ni s tem rečeno, da se mora kvota tudi izčrpiti.

Od ameriških konzulatov po Evropi (menda tudi pri nas) so dobili pred kratkim vsi tisti, ki so se prijavili že pred leti za vizum, pisma, v katerih je rečeno: «Opozarjamo Vas, da ni v Zedinjenih državah, kjer so milijoni ljudi brez dela,

ki pride v poštev pri zavarovanju. Del zavarovalnih stroškov lahko prevzamejo banovine same. Prispevki se stekajo v poseben sklad, iz katerega se bodo v primeru, da toča delno ali popolno uniči posevke ali pridelke, izplačevale odškodnine, katerih višina bo urejena s posebnim pravilnikom, ki ga izda minister za kmetijstvo za vsako banovino posebe.

Politični pregled

Iz Beograda poročajo o

izpremembah v vladi.

Nj. Vel. kralj je na predlog predsednika ministrskega sveta sprejel ostavko, ki so jo podali minister brez portfelja dr. Oton Frangeš, minister javnih del Filip Trifunović in minister brez portfelja dr. Ivan Švegel. Vsi trije so razrešeni dolžnosti in stavljeni na razpoložanje. Nadalje je imenovan za namestnika predsednika vlade doktor Milan Srškić, dosedanji minister pravde. Za ministra pravde pa je imenovan Dimitrije Ljotić, odvetnik v Smederevu in za ministra javnih del dr. Kosta Kumanudi, dosedaj minister brez portfelja in zastopnik zunanjega ministra. Odstopivši ministri so bili z ukazom Nj. Vel. kralja odlikovani, in sicer z redom Karagjorgjeve zvezde III. stopnje bivši minister dr. Oton Frangeš; z redom sv. Save I. stopnje bivši minister Filip Trifunović in bivši minister dr. Ivan Švegel. Z odlokom ministrskega predsednika sta bila nato postavljena za člana vrhovnega zakonodajnega sveta dr. Oton Frangeš in Filip Trifunović, ministra na razpoložanju. Minister na razpoložanju g. dr. Ivan Švegel bo, kakor poročajo, te dni imenovan za pooblaščenega ministra naše države v inozemstvu.

V zadnjem času so se zlasti iz madžarskih in nemških virov širile vesti o izrednih težavah pri trgovinskih pogajanjih med Češkoslovaško in Jugoslavijo v Pragi

in o nasprotjih, ki baje obstojajo med obema državama glede njune gospodarske politike. Glavne spletke v zadnjih dneh so obstojale v tem, da so pogajanja razbita. Seveda se je takoj izkazalo, da je ta vest od konca do kraja izmišljena in da se pogajanja v redu nadaljujejo.

Resnica je le, da je

sporazum v vseh načelnih točkah, ki so pri pogajanjih igrali najvažnejšo vlogo, dosežen in da se dela s polno paro na to, da se v sporazumu ugotovijo tudi podrobnosti.

Ni dvoma, da se bodo pogajanja ugodno končala in da bo v kratkem prišlo do podpisa pogodbe. Kaka važnost se pripisuje tej pogodbi na Češkoslovaškem, se vidi iz dejstva, da je, kakor se zatrjuje v češkoslovaških političnih krogih, češkoslovaška vlada izrazila željo, naj bi k podpisu pogodbe prišel v Prago tudi jugoslovski minister za trgovino in industrijo Demetrovič.

V Španiji vlada že dalje časa napeto stanje. Posledica tega je bila

nenadna ostavka Berenguerjeve vlade.

Kralj je ostavko sprejel in poveril sestavo nove vlade različnim državnikom, ki pa niso uspeli. Zlasti veliko upanje je obstojalo, da se bo posrečilo iz levičarskih struj sestaviti vlado konservativcu Sanchezu Guerri, ki pa je to nalogo odložil, ko kralj ni hotel sprejeti nekaterih levičarskih pogojev. Ker je torej tudi Guerra propadel, je kralj poizkusil še z državnikom Alvarezem, ki se je enako brezuspešno pogajal za sestavo vlade. Zaradi tega se že govori o ponovni uvedbi diktature, zlasti ker postajajo revolucionarni republikanski elementi vedno glasnejši.

DOPISI

PRIMSKOVO PRI KRANJU. Zadnji dopis od nas pa ni popolnoma točen. Res je, da se Primskovo lepo razvija in da smo lansko leto dobili električno razsvetljavo, nikakor pa to ne more biti zasluga samo nekaterih posameznikov. Banske uprava, pod katero spada Završnica, se je pogodila z občinskim odborom glede elektrifikacije vse občine. Da bi en sam pomenil več kakor ves občinski odbor, je malo verjetno. Ista je z gasilnim društvom, ki se je ustanovilo s fantovskim «likofom», nakar je bil izvoljen g. Sajovic za načelnika. Gasilski in gospodarski dom se je zgradil bolj s pomočjo drugih občanov kakor pa gasilskih članov. Treba je pač pohvaliti uvidenost vseh vaščanov, da so po svojih najboljših močeh prispevali k zgradbi, ki je v korist vsej vasi.

TREBNJE. V ponedeljek 16 t. m. se je vršil na dvorišču g. Pavlina izbor plemenske živine za Zetsko banovino. Posebna komisija, ki so jo sestavljali kmetijski strokovnjaki Zetske in Dravske banovine in kmetijski referent g. Malašek iz Novega mesta, je izbrala 20 glav prav krasnih eksemplarjev montafonske pasme poldrugoletnih bikov in dvehletnih telic. Plačevali so po 12 do 15 Din za kilogram žive teže, kar je za te kraje precej lep denar. Zato je umevno, da

je vsakdo, ki ima kaj primerne živine, prignal to k izboru. Splošno si opazil prav lepo in dobro rejeno živino. Izbor se je vršil za ves trebanjski sodni okraj. — Pust smo praznovali prav primerno. Že v nedeljo je bilo na mizah naših gostiln polno krofov, pa tudi zavrteli smo se na koncu. V vrsti predpustnih zabav je priredil na pustno nedeljo tukajšnji Sokol prvo mladinsko sokolsko popoldne z zelo peštrim sporedom, ki ga je izvajala sokolska mladina v splošno zaovoljstvo staršev, ki so v lepem številu posetili prireditelje. Poleg deklamacij in šaljevih prizorčkov je bila tudi pogostitev s čajem in pivom. Društvo je darovalo deci še okusne sokolske koledarčke. Po toplih in pristranih besedah brata starostje in prosvetarjev se je deca razšla veselih lic na svoje domove. Vsem darovalcem hvala! — Tukajšnji Sokol priredi v dneh od 1. marca do 17. maja letos drugi prednjaški društveni tečaj, ki se bo vršil ob nedeljah od 13. do 18. ure. Poleg domačim prednjakom je tečaj namenjen tudi okoliškim bratskim društvom in cenjenemu učitelstvu, ki bo gotovo z veseljem obiskavalo ta tečaj. Poleg domačih predavateljev je društvo naprosilo tudi naše znane sokolske predavatelje iz Ljubljane. Prijave za tečaj je poslati na Sokola v Trebnjem do 27. t. m. Čas in vlakovne zveze so ugodne, zato je pričakovati velikega obiska. — ar.

CERKLJE PRI KRANJU. Sesttedenski kmetijski tečaj v Cerkljah pri Kranju je v popolnem razmahu. Obisk je bil že od začetka prav dober, vsakokrat po 80 do 90 oseb. Zadnje tedne pa je obisk narasel na 120 do 130 udeležencev. Zanimanje za kmetijski pouk je izredno živahno. Vse priznanje gre krajevnim činiteljem, ki so nepretrgoma širili zanimanje za številni in stalni obisk tega koristnega tečaja. V soboto 21. t. m. se bo dopoldne takoj po predavanjih predvajal velezanimiv poučni kmetijski film. Ta dan bosta predavanja in filmska predstava v Ljudskem domu.

BEZNICA. Za teritorij občine Breznica se snuje novo sokolsko društvo. Ustanovni občni zbor bo v nedeljo 8. marca v salonu gostilne br. Osvalda na Selu pri Žirovnici. Začetek zborovanja ob 15. uri. Pozivljajo se vsi oni, ki še žele pristopiti, da se zglase pri br. Schifferju ali br. Mokorelu, ki vodita vsa pripravljajna dela.

BOŠTANJ OB SAVI. V letošnjem predpustu so se poročili med drugimi v Dolnji vasi g. France Marolt z gdč. Pavlo Murnčavo in na Vrhu g. Anton Hrovat z gdč. Lojzko Andrejnovo, vsi iz uglednih rodbin. Vsem obilo zakonske

Gustav Strniša:

Klic zemlje

«Aleš, vendar si prišel!»

Starec je zopet ponovil sinovo ime. Nekaj radostnega je čutil v tem, kakor bi si hotel zopet predočiti oni čas, ko je gledal tega krepkega divjaka pred seboj majhnega in nežnega.

Na Čička je to ime čudovito vplivalo. Že zdavnaj ga ni slišal. Samo v globokih sanjah je še včasih zrl blede in mil obraz svoje matere in čul iz njenih ust mehki klic:

«Aleš! Aleš!»

Pojavilo se je v njem nekdanje blago občutje. Mirno je pristopil k postelji in se ozrl v staro razorano obličje svojega očeta.

Vse je trajalo le kratek hip.

Ko je norec zagledal v svitu žarnice poblize medicinarjev obraz, je zopet začutil v srcu sovraštvo, ki ga je gojil in nosil v sebi dolga leta. Čutil je močno, jekleno steno, ki jo je starec sam postavil med sebe in njega. Njegov pogled je bil trd in hladen.

«Aleš! Prišel si. Tvoje nežne mladosti ti ne morem vrniti, ne zapravljenega življenja mladeniških let. Vem, da sem največ samo jaz kriv tvoje žalostne usode. Premožen sem postal, lahko bi pomagal tebi in tvoji materi, pa sem vaju rajši zapustil.»

Aleš ni odgovoril. Njegovo obličje je postalo še mračnejše, ko se je oče izpovedoval njemu, sinu, kakor prvemu sodniku, ki je odločal o tem, ali naj mu pomiri vest ali ne s svojim odpuščanjem. Čičkove oči so se zamaknile v žarnico na stropu. Opazoval je večjo, ki je frfotala okoli nje in mislil o sebi. Kolikokrat je tudi on kakor ta večča hotel umreti, sam je silil v nevarnost, pa se je vedno rešil! Usojeno mu je bilo živeti. Pa je luč zavarovana in večča ne more zgoriti.

Pozabil je, da stoji v bolniški sobi, kjer leži njegov oče in čaka smrti.

Zanj je zdaj živela samo ta večča, ki je migotala nad njim. Nekaj časa je še silila v luč, nato je padla skoro na bolnikov obraz in se zaletala v krogu nad posteljo.

Norec se je zapačil.

Bolnikov obraz se je bolešno skremžil. Nervozno je zahlipal z ušmi in zapiskal skozi nos. Veščica je preplašena sfrfotala in sedla Alešu na glavo.

Starec je nadaljeval:

«Ne vem, kaj hoče ta večča. Morda je nemirna dušica tvoje matere. Ne ubijva je! Naj bo zraven, naj čuje moje zadnje besede! Vem, tvoja mati me ni blagoslavljal, saj me tudi ni mogla! Toda nekaj je bilo, in to ti povem! Ne lažem ti! Slednji trenutek bom stopil pred Njega, ki drži

v roki tehtnico dobrih in slabih del. Zato mi veruj, da ti ne lažem! Tvoja mati me je ljubila. Ljubila je mene edinega moškega na svetu. Vem! Nikoli ni rada imela nikogar drugega! Morda sem preveč zidal na njeno ljubezen in njeno odpuščanje, da sem jo zato še laže zapustil, prepričan, da se lahko vrnem, kadar se mi bo zdelo dobro in prav. Vem pa, da me ni nikoli pozabila, tudi zadnje uro ne!»

«Ni vas pozabila! Toda njene besede so bile trde kakor kremen in rezke kakor planinska studenčnica!»

«Ljubezen vse odpušča, vse, prav vse! Morda se je res ona na smrtni postelji jezila nad menoj. Toda verjemi mi, ni se jezila zaradi sebe, temveč zaradi tebe, ker si bil nepreskrbljen. Krivica, ki sem jo nji storil, mi je pač odpustila! O krivica, krivica, da bi je ne bilo! Ta krivičica jo je bolela, zlasti pa si jo čutil ti, moj in njen sin, ti nedolžna žrtev! Ona se je pač raad žrtvovala, ker je mnogo ljubila! Zaradi ljubezni, zaradi resnične ljubezni svoje matere mi odpusti!»

Aleš je molčal. Njegove velike meglene oči so se vsesale v starčev obraz. Medicinar je nehoče vztrepetal pod tem pogledom. Z žalostnim, suhim glasom je nadaljeval:

«Zakaj molčiš? Res je bil velik moj greh! Velika je bila tudi moja pokora! Ženska, ki sem jo ljubil in zaradi katere sem zapustil tebe in

sreče! — Imeli pa smo tudi nekako «drugo» poroko. Lansko jesen je namreč pokojni kurat g. Sedej v Radomljah poročil elektromonterja g. Alfreda Znidaršiča z gđ. Roziko Liščevo. Po nekaj tednih Sedejeve smrti se je naš g. župnik minuli teden oglasil na domu omenjenih poročencev v Dolenji vasi in izjavil, da prva poroka ni veljavna in da jo je zato treba obnoviti. Oba sta g. župniku pustila veselje, da ju je na domu ponovno poročil. Čemu je bila potrebna «druga» poroka, ne vemo in ne razumemo.

VELIKE RODNE, Globoko nas je pretresla žalostna vest o smrti našega ljubega znanca in prijatelja g. Vinka Šketa v Velikih Rodnah. Pokojnik je bil star šele 25 let. Naj mu bo zemlja lahka, staršem, bratom in sestram pa izrekamo sožalje! — Samskega davka se je zbal g. Jožef Dimec in se je poročil 15. t. m. s posestnikovo hčerko gđ. Marijo Turnškovo iz Brestovca. Novoporočencema obilo sreče!

BRASLOVČE. V nedeljo 8. t. m. je imela letni občni zbor tukajšnja podružnica Hmeljarskega društva, ki šteje sedaj 130 članov in je ena najmočnejših v okolici. Kakor je razvidno iz poročil, je naša podružnica prav delavna. Sedem članov je razstavilo hmelj na jubilejni hmeljski razstavi v Zalcu, na kateri so bili tudi vsi obdarovani. Podružnica si je nabavila tri brizgalne za škopljenje proti peronospori. Občni zbor se je izrekel za to, da se savinjski hmelj signira kot spodnještajerski savinjski hmelj, in sicer v okrajih Celje, Vrnsko in Gornji grad. Odbor je razen malih izprememb ostal stari. Izvoljeni so bili tudi novi delegati za glavno skupščino z našim županom g. Josipom Omladičem. Občni zbor je pokazal, da se je stanovska zavednost med hmeljarji dvignila, kar je pozdraviti, ker le na podlagi stanovske zavednosti bo mogoč napredek.

KONJICE. Umrla je po hudi bolezni gospa Marija Radičeva, soproga brivca, stara 44 let. Pokojnica je bila blaga mati in vzorna žena. Svoje otroke je vzgajala vzgledno. Soproga je zadel ta udarec tem huje, ker mu je zapustila še male otroke. Blag ji spomin, preostalim pa naše sožalje! — Sejem, ki se je vršil 9. t. m., našim gospodarjem ni prinesel dobrih kupcev. Dogon živine je bil sicer velik, cene pa tako nizke, da se je zaključilo malo kupčij. Kmetje so, razočarani nad nizkimi cenami, gnali živino domov. — Gospodarska kriza še posebno ne prizanaša delavskim slojem. Trgovci tožijo, da imajo polno blaga, prodajo pa le malenkosti. Tovarne odpuščajo zaradi pomanjkanja naročil delavstvo. Tudi pri porokah so se pokazali slabi časi. Marsikdo

ženo ter si uničil srečo zakonskega življenja, ona ženska me je varala. Zapravila mi je pol premoženja. Ni mi bilo žal zanje! Ljubezen je bila v mojem srcu in ona vse žrtvuje! Ko sem pa spoznal, da sem bil varan, sem trpel, strašno trpel. Tedaj sem se hotel vrniti k vama, pa je bilo prepozno. Tvoja mati je bila že davno mrtva, a ti si bil navaden norec. Ne obsojaj človeka, ne misli na njegovo življenje! Pred seboj nimaš več običajnega človeka. Nekdo drugi postajam, saj prestopam prag življenja. Umirajoč človek sem. Če te prosim umirajoči za kozarec vode, ali mu jo boš odrekel? In ta kozarec je tvoja beseda, ki me bo okrepila na zadnjo uro, beseda odpuščanja! Aleš, odpusti!»

Sin je še vedno strmel v očeta. Niti z očesom ni trenil. Še vedno ni izpregovoril.

Starec se je vznemiril. Zbal se je. Pravili so mu, da je Aleševa bolezen dokaj popustila, da ni nevaren, da misli popolnoma zdravo, le včasih da je še zmeden. Kaj, če je prav zdaj njegov čas? Kaj, če pograbi njegovega sina zdajle blaznost, da seže po svojem šibkem očetu in ga zmelje v svojih silnih šapah? Kako močan je! Njegove roke so krepke in žilave. Kakor trdi tolkači gledajo iz zavihane srjace. Njegova mogočna prsa so napeta kakor boben. Če ga prime, mu takoj uide duša iz telesa, še preden bi prišla njegova ura!

je ostal rajši samec, kakor pa da si naprti družinske skrbi na hrbet. Malenkosten je bil letos zlasti prevzem posestev po novoporočencih.

PODGORJE PRI SLOVENJGRADCU. Kakor povsod drugje, je tudi pri nas dosti snega. Smučarjev pri nas ni. Edino pisec teh vrst se večkrat zaleti z gore Sv. Uršule v dolino in jo krene v gostilno pri Lampretu. Tam se nekoliko pokrep-

ša in potem jo mahne po sosednih brdih. Na levi strani ceste, ki vodi v Suhodol, je hrib, s katerega drži cesta bližnjica v Šoštanj. Ko sem hodil nedavno tod okoli, sem zapazil v globeli na cesti, da se v tem hribu nahaja dosti premoga. Žal, ni podjetnika, ki bi se lotil izkopavanja. Preudarjal sem, da bi bila za Podgorje velika sreča, ako bi imeli rudnik v bližini mesta Slovenjgrada.

Starec je pričel nervozno tipati z rokama po odeji in se ozirati po usmiljenkah. Nato je zahrkal. Globoko je ujel sapo in zakašljaj. Njegovo telo se je krčevito streslo. Pričel je divje hropiti, hkrati in se premetavati po postelji. Ni mogel ujeti sape. Pognal se je kvišku znojen in bled. Oči so mu izstopile, solze so se pocedile iz njih, a roke so se iztegnile proti sinu.

Po ohlapni srjaci, ki je visela na starcu kakor na okostnjaku, je spoznal sin, da je njegovega očeta samo kost in koža. Lobanja, natak-njena na suhem vratu, je sličila glavi ptice roparice. V vsem njegovem ponašanju in vsej zunanosti je bilo nekaj tako strašno bednega, da se je norec naposled stresel.

Ko je starec ujel sapo in se izkašljaj, je padel nazaj na posteljo, kjer je obležal kakor mrtev. Njegove oči so ostale še vedno odprte, še vedno so strmele v sina, prosile in pričakovale.

Ko se je nekoliko oddahnil, je zopet zahropel. Hotel je izpregovoriti in tedaj je odjeknil iz njegovega grla krakajoč glas, kakor bi se oglasil krokav in hripavo zakrakal.

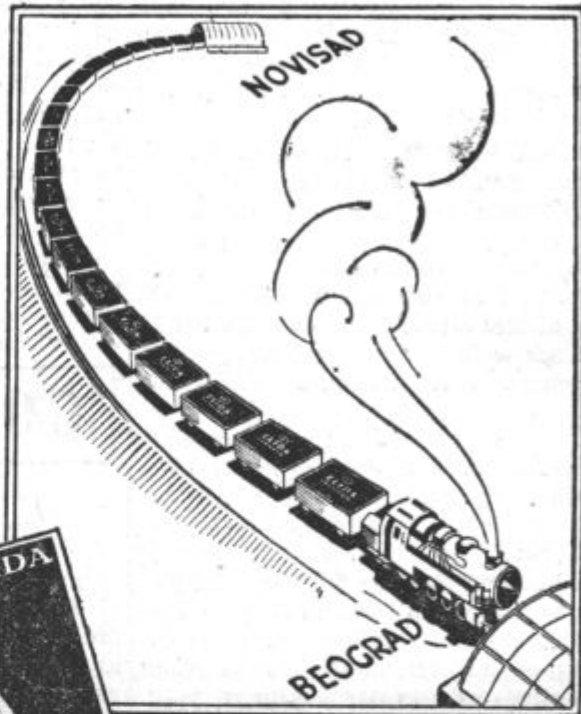
Ker ni mogel govoriti, je zaprl oči in molčal. Aleš je pristopil: «Oče!» Medičar je odprl oči in se bolno nasmehnil. Sin mu je ponudil desnico.

KAJ PRAVIJO ŠTEVILKE:

700.000 ZAVITKOV ELIDA SHAMPOO PRODANIH V ZADNJEM LETU!

**DOKAZ
NJE GOVE
KAKOVOSTI!**

**Ako bíteh 700.000
zavitkov položili
zaporedoma
eden za drugim,
bi tvorili 83 km
dolgo progo, ka-
kor Beograd—
Novisad.**

*Za negovanje
las*

ELIDA SHAMPOO

že in potem jo mahne po sosednih brdih. Na levi strani ceste, ki vodi v Suhodol, je hrib, s katerega drži cesta bližnjica v Šoštanj. Ko sem hodil nedavno tod okoli, sem zapazil v globeli na cesti, da se v tem hribu nahaja dosti premoga. Žal, ni podjetnika, ki bi se lotil izkopavanja. Preudarjal sem, da bi bila za Podgorje velika sreča, ako bi imeli rudnik v bližini mesta Slovenjgrada.

Starčev obraz se je razjasnil. Oči so se zaiskrile. Izpod odeje se je pokazala koščena roka. Čičku se je zazdelo, da ga je stisnila za desnico sama smrt.

«Vse svoje premoženje zapuščam tebi, moj sin!» je dejal medičar s tenkim pojemajočim glasom in zopet zakrakal.

Znova ga je pograbil kašelj. Sinu se je zasmilil. Nagnil se je nad njim. Dvignil ga je kakor dete in ga stresel.

Oče se je zbal, da ga zdrobi v pesteh. Kašelj je takoj popustil.

«Vse sem napravil pri notarju, kakor je prav. Samo eno je. Po postavi moraš imeti skrbnika. Povej, koga naj imenujem, da te ne bo osleparil!»

«Mene bo osleparil, mojte se!»

«Ne misli napačno! Toda vendarle te lahko oslepari pri opravljanju tvojega premoženja, saj bodo pri sodišču verjeli njemu, ne pa tebi, ker si zapisan med blazne. To je težava, saj nisi med živimi, čeprav si živ!»

«Da, da, nisem med živimi, čeprav sem živ!» je odjeknilo iz Čičkovih ust.

«Zato pa povej, koga si želiš za varuha?»

«Če že mora biti in ker mora biti, naj bo moj skrbnik Florijan Skalar, po domače Ferjan, posestnik v Zaseki! Poštenjak je in rad ga imam!»

Ljudje bi lahko doti zaslužili. Odvoz premoga bi ne bil težaven. Tudi lesa za rudnik bi bilo dovolj v bližini. Le žal, da ni nikogar, ki bi dvignil zaklad iz zemlje. Suhodolski smučar.

ROGATEC. (Smrtna kosa.) Tu je preminil v visoki starosti 93 let Ivan Kolterer, posestnik v Rogatecu in dolgoletni «furman», ki je prevažal brusne kamne iz Rogatca do nekdanje železnice. Po zgradbi rogaške železnice je prodal konje in odložil bič, ki ga je nosil v roki svojih 50 let. Kot vojak se je udeležil leta 1886. bitke pri Kraljevem Gradcu in je rad pripovedoval o teh bojih. Pokojnik je bil stric zdraviliškega zdravnika v Rogaški Slatini g. dr. Koltererja. Naj mu bo lahka domača zemlja!

SLOVENSKA BISTRICA. Po občinski statistiki je v Slovenski Bistrici umrlo od leta 1918. pa do konca 1930. skupno 289 ljudi. Od teh je v 13 letih umrlo za jetiko 35 bolnikov, ki pa večinoma niso bili domačini. 70 odstotkov izmed njih je bilo tujcev, ki so stanovali v Slovenski Bistrici ali na oddihu ali zaradi zdravljenja. Jetika je torej pri nas le malo razširjena, kar je znak, da ima Slovenska Bistrica z okolico vred izredno ugodno podnebje.

OSLUŠEVCI. Pretekle dni se je poročil g. Lenart Korpar, kolar v Oluševcih, z gđ. Tereziko Meškovo od Sv. Lenarta. Zenin se ves čas marljivo udeležuje pri tukajšnjem Prosvetnem društvu. Bil mu je prvi in pozneje še večkrat predsednik. Novoporočencema vso srečo! Na njegovih gostiji se je nabralo 194 Din 50 p za Prosvetno društvo «Sloga» v Osluševcih. Vsem darovalcem še posebe na tem mestu iskrena hvala!

SV. LENART PRI VELIKI NEDELJI. Poročila se je gđ. Štefka Ozmečeva iz Cvetkovec z g. Hinkom Erlihom, mizarjem v Veliki Nedelji. — Nadalje se je poročil g. Janez Petek z gđ. Ivanko Ozmečevo. Vsem novoporočencem obilo sreče!

JARENINA. (Smrtna kosa.) Umrlo je g. Janez Breznik, posestnik in bivši župan v Poliški vasi. Kal zahrbtna jetika je že prinesel iz svetovne vojne. Dne 5. t. m. smo ga spremljali ob obilni udeležbi v objem matere zemlje. G. Breznik je bil dobrohoten mož. Bodi mu ohranjen blag spomin!

GORAČI PRI ČABRU. Blagovolite sprejeti enkrat dopis tudi od nas Gorjank, da ne boste mislili, da nam je zmrznilo črnilo. Dolgi so zimski večeri. Edina zabava nam je čitanje naše ljube «Domovine», ki nam prinaša prav lepe povesti in vsakojake novice. Komaj pričakujemo vsak petek «Domovino», ki jo prečitamo do zadnje

vrstice. Moramo vam, na žalost, javiti, da tudi v naši lepi vasi vlada siromaštvo v teh slabih dneh. Tudi naši moški odhajajo po svetu za nekaj mesecev, da bi svojim rodbinam zaslužili kak denar za vsakdanji kruh. Ali na žalost, ko se vrnejo domov, nimajo toliko, da bi si kupili cigaro. Mogoče se bo kaj preobrnilo. Me pa smo vendarle vesele, samo da se vrnejo zdravi. — Javiti pa moramo tudi žalostno vest. Huda nesreča je zadela našo sosedo Ano Kriševico iz Novega kota. Komaj se je reva lansko leto poročila z Antonom Krišem iz Štimceva pri Goračih, pa ji je že bela žena ugrabila moža in ga spravila v grob. Podal se je revež v Slavonijo, da si prisluži kak prihranek za bodočnost. Tam se ga je lotila nesrečna hripa. Nesrečnika so pripeljali do Čabra, kjer je reven in slaboten prosil za malo gorkega okrepčila, pa ga ni dobil. Ves oslabljen se je zgrudil na tla. Njegova bolezen se je tako poslabšala, da ji je naposled podlegel. Naj mu bo ohranjen blag spomin! — Pri nas je padlo precej snega in kakor kaže, bo zima še trajala. Srčno pozdravljam čitatelje in čitateljice naše ljube «Domovine». T.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

NEHAJMO Z MENJAVANJEM GOVEJH PASEM!

Z menjavanjem pasem se je pri nas že veliko grešilo. Zlasti veliko so grešili veliki posestniki, ki so po svoji volji uvajali tuje pasme in vplivali s tem na rejske proizvode vse okolice, vsled česar se je slika podeželske reje večkrat menjavala. Danes smo imeli v hlevu grajščaka živali muricodolske pasme, po desetih letih bika in živino pingavske pasme in nazadnje bika in živali montafonske pasme. In tako se je godilo tudi po drugih hlevih. Zlasti Dolenjska je bila torišče za razne take preskušnje z enobarvnimi in lisastimi pasmami. Posledice tega križanja se še danes poznajo.

V zadnjem času je bilo čitati, da se skuša v ljutomerski okraj, ki je znan po svoji pingavski živini, vpeljati simodolske plemenjake in dosedanjo rejo pingavske živine pomešati s simodolsko pasmo, ki je razširjena v sosednjem Prekmurju.

Ta namera pa naj bi se raje opustila. Čas je, da prenehamo z menjavanjem pasem in da se držimo v tem kraju že vdomačene pingavske pasme, ki daje prav tako lepe in dobre živali

kakor simodolska pasma. Z mešanjem krvi ustvarjamo v tem primeru samo zmedo in zadržujemo započeti napredek v dosedanji reji, ki ni odvisen samo od pasme, ampak tudi od raznih drugih pogojev, ki jih imamo sami v rokah. Pingavska pasma je dovolj sposobna za vsakršen napredek in bi bila odločna škoda, če bi jo hoteli s primešavanjem druge krvi zopet kvariti v njenih enotnih lastnostih. Poslednjič in zadnjič moramo tudi pri nas priti do tega prepričanja, da ne zavisi ves uspeh samo od pasme, ampak da je veliko bolj odločilna smotrna in enotna reja, kakor jo najdemo po vseh tistih krajih, kjer se ponašajo danes z lepo in dobro plemensko živino.

Po tej poti in tako daleč moramo sčasoma tudi pri nas priti! To pa je le mogoče, ako se držimo čiste reje, namreč reje čistokrvnih živali. Kjer redimo pingavske živali, naj se ta reja naprej ohrani in naj se skuša dosedanje uspehe izboljšati s smotreno odbiro, vzrejo, dobrim krmiljenjem in marnim oskrbovanjem. Kjer je pa domača živina mešana krvi, tam jo je izboljšati s tisto pasmo, ki najbolj ustreza lastnostim domače živine, pa tudi obstoječim krajnim in gospodarskim razmeram. Tudi za ljubljansko okolico bi bilo veliko bolje, da so ostali živinorejci pri vdomačeni pingavski pasmi. Danes je ta goved vsa prekrižana in pomešana, kar kaže, da se je pospeševala reja brez vsakega pravega cilja in brez načrta na veliko škodo celotnemu uspehu.

Sejmi

- 23. februarja: Teharje, Braslovče, Velike Lašče, Radeče, Vrhnika, Verače.
- 24. februarja: Beltinci, Moravče pri Kamniku, Loče, Bučka, Laško, Zubina, Ljutomer, Cerkljica, Slovenska Bistrica, Črmošnjice, Lesce, Kozje, Rogatec.
- 26. februarja: Toplice na Dolenjskem.
- 27. februarja: Studenec-Ig.
- 28. februarja: Slovenjgradec.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valutah:

1 dolar za 56'20 do 56'40 Din;

v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 796'86 do 799'86 Din;

100 nemških mark za 1348'50 do 1351'50 Din;

100 madžarskih pengov za okrog 990'96 Din;

100 italijanskih lir za 296'26 do 298'28 Din;

1 dolar za okrog 56'60 Din;

«Kakor želiš, sin moj. Usmiljenka! Prinesite mi pero in črnilo! Želim napisati nekaj besed!» Sestra je odšla in se takoj vrnila.

Bolnik je sporočil z okornimi črkami notarju, naj bo skrbnik njegovemu sinu posestnik Skalar. «Še na nekaj te moram opozoriti!» je pripomnil oče. «Morda tvoja bolezen ni tako huda, saj si često kar pameten. Tudi drugi so mi to zatrjevali in pa sam vidim. Določil sem, da boš moral večkrat v mesto k zdravniku. Slednji teden dvakrat. Seznanil sem se z zdravnikom človekoljubom. Prijazen je in skromen, toda globoko naobražen gospod. Tudi sam je bil nesrečen, ugasnila mu je luč razuma. Bil je blazen in zaprl so ga med norce. Pa je ozdravel. Sklenil je, vso svojo vedo posvetiti ubogim blaznikom, tako so se mu smilili. Govoril sem že z njim. Zaupaj se mu! Povej mu vse, kar te teži! Morda ti bo pomagal!»

«Ze sam sem mislil na zdravnika!»
«Torej mi obljubi, da me boš ubogal!»
«Bom, oče!»

Starec se je globoko oddahnil. Njegov blede obraz je trenutno obsijalo nekaj dobrega in mirnega, saj je pobegnil od njega vrag strasti, skoposti in sovraštva. Angel miru je razpel nad njim svoja krila.

«Zdaj pa, sin moj, pojdi domov! Stara strežnica Tina ti bo postregla in ti pripravila posteljo.

Tudi obleka te čaka, da se preoblečeš. Jutri zjutraj pridi zopet k meni. Vem, da ne bom več dolgo. Zato želim, da bi ti ostal pri meni do zadnjega! Pozdravljen Aleš, ti uboga trpeča duša!»

Starec je od ginjenja zajecal. Ta mrka, navidezno trda narava, ki se ni skoro nikomur zaupala, je postala zdaj hipno omehčana kakor vosek. Bolezen je omehčala srce, da je vzkliko v njem seme očetovske ljubezni in dobrote.

Čiček se je nagnil nad očeta. Stisnil mu je desnico in ga pogladil s svojo grapasto roko po znojnem čelu.

Starčev obraz je preletel smehlaj.

Aleš je nato odšel po prstih iz sobe. Po obrazu mu je polzela debela solza, ki se je skrila v njegovih bradi.

«Zdaj naj se pa poslovim tudi od vaju! Vedve sta zadnji, mojemu sreću najbližji. Moram vama reči poslednji z bogom!» je mrmral starec in vzel iz nočne omarice dve sliki.

Sam je bil v sobi. Usmiljenka je odšla. Med belo odejo je voščeni starčev obraz trepetal v gubah in gubicah, kakor bi se razlezel v nemirne pike. Njegov izraz se je spreminjal v borbi z boleznijo in smrtjo.

«Da! Tudi od vaju se moram posloviti!» je zopet zamrmral.

(Valje prihodnjič.)

Soteščan:

Dedinja treh gradov

Povest iz starih časov.

Prišel je snovati dolge načrte, kako bo izvedel težavno opravilo. Obenem pa se je jezil nad svojo nepredvidnostjo, ki mu je naložila nepotrebno delo. Zakaj se je sploh seznanil s tujko, ne da bi vedel, s kom se ukvarja. Prav nalašč ga je vabila, že vnaprej je preračunala, kdaj ga bo potrebovala.

Danes pa bo strl vezl, v katere ga je zajela. V obraz ji bo pljunil, ako zapazi le senco, odkoder izvirajo temne slutnje. Tako je sklenil v prvi razburjenosti, previdnost pa mu je svetovala, naj hodi po ovinkih, da ne bo poražen. Zvičajnica se bo skušala iznebiti krivde, češ: ti si mi pomagal. Segla bo po vsakem pripomočku, preden bo priznala, česar jo dolžijo.

Ako se je vitez zmotil v opazovanju, bi mu bilo seveda najljubše; tega pa se ni mogel nadejati. Poznal je njegovo preudarnost, ki nikdar ne osumi, ako ne more dokazati. Sicer mu je le rahlo namignil, a njegov obraz je bil resen, čeprav je potihoma govoril. Pomišljanja ali dvomanje ni mogel zapaziti. Vse njegove poteze so kazale, da stoji na trdni podlagi.

milec odnesli osem bal platna v izmeri 1400 m in skupni vrednosti 7000 Din. Policija bo oba lopova izročila sodišču.

* **Zasačen divji lovec.** Lovski najemnik g. Škofie v Vrhpolju pri Kamniku se je že dolgo časa pritoževal, da nekdo hodi v njegov lovski revir v Črni. Orožniki so sicer iskali, a niso mogli najti sledi. Sele te dni sta kamniška orožnika gg. Pogačar in Napotnik v gozdu zapazila svežo sled, ki ju je vodila do hiše posestnika Jožeta Kuharja v Podsmreki. Takoj sta poklicala gospodarja. Preiskala sta hišo, pa brez uspeha. Gospodar je tajil, vendar se orožnika nista dala prepričati. Po dolgem iskanju je Napotnik v šupi našel z nožem na nekaj mehkega, kar se je izkazalo za nasoljenega srnjaka. Skoro 60letni Jože Kuhar se je tedaj vdal in povedal, kako je bilo.

* **Aretacija tihotapca tobaka.** V Kotoribi so zasačili člani finančne kontrole v vlakcu, ki je prispel iz Velike Kaniže, Ivana Kurbusa, ki je imel 628 paketov madžarskega tobaka. Kurbusa so izročili finančnemu oblastvu v nadaljnje postopanje. Tobak je bil zaplenjen.

* **Z gnojnimi vilami v trebuh** je sunil v neki gostilni v Rošpohu v prepiru 22letni Franc Podgorelec iz Kristancev Ivana Hauptmana in ga hudo ranil. Hauptmana so morali z reševalnim avtomobilom prepeljati v mariborsko bolnišnico.

* **Tihotapci ob severni meji.** Organi finančne kontrole v gornjem Prekmurju so zalotili tihotapca Alojzija Žokša iz Vidoncev, ki je imel pri sebi 15 kilogramov sladkorja, pol kilograma saharina in 10 velikih paketov vžigalic. Njegov tovariš Stefan Grah iz Vidoncev se je srečno umaknil preko meje, drugi dan pa so tudi njega zajeli in mu zaplenili 12 kilogramov sladkorja, 20 škatlic saharina, 10 paketov tobaka in 10 škatlic vžigalic. Finančni organi so zajeli nadalje tihotapca Jožefa Kiselaka iz Zgornjih Slaveč in Ivana Lichtenwalnerja iz Podgorja, ki sta tihotapila le malenkosti, nekaj vžigalic in malo saharina.

* **Posledice ženskega spopada.** Pred dobrim mesecem sta se v vasi Tatincih pri Predosljah zaradi nekaterih malih besed spopadli dve ženski, ena starejša in druga mlajša. Zmagala je seveda mlajša, ki je starejšo premlatila in osuvala. Starejša, 66letna Helena Korenova, je dolgo časa ležala v domači oskrbi. Ker pa ji ni postalo nič boljše, so jo morali pripeljati v ljubljansko bolnišnico.

* **Uboj v Bušehi vasi.** V torek 10. t. m. je bil usoden dan za 28letnega posestnikovega sina Jožefa Žurka iz Bušeče vasi, občina Sv. Križ na Dolenjskem. Sestal se je okrog 8. s 60letnim posestnikom Francetom Oštirjem iz iste vasi. Kaj je bilo med obema, se še ne ve, pač pa je Franc Oštir z žepnim nožem zadal Žurku dva vboda, ki sta bila smrtna. Žurko se je zgrudil, bil prenešen v hišo svojega očeta, kjer je v nekaj minutah izdihnil. Po izvršenem dejanju se je ubijalec sam javil pri sodišču v Kostanjevici. Kaže, da je usodno dejanje izvršil in duševni zmedenosti.

* **Krvav napad na ženina.** 27letni trgovec in gostilničar v Reki na Pohorju Anton Lebe je nameraval te dni poročiti z Marico Falževo, hčerko pekovskega mojstra v Hočah. Ko so v hiši po stari navadi pili, so prišli nenapovedani fantje in izživali ženina in gostilničarja. Ko jih je hotel Lebe pomiriti in je stopil iz hiše, so se nenadoma zablistali noži. Lebe je v hipu dobil rani na glavi in na ramenih. Hudo poškodovanega ženina so z avtomobilom prepeljali v mariborsko splošno bolnišnico. Tam so ga operirali in na njegovo željo prepeljali na njegov dom. Orožniki so storilce že aretirali.

* **Roparski napad.** Franc Levičar, posestnik v Čretežu, se je te dni vračal s trgovanja domov. Med potjo se je ustavil v gostilni g. Komočarja v Krškem, kjer je bilo še nekaj zapoznelih gostov. Pozno v noč se je odpravil na pot proti domu v eno uro oddaljeno vas Čretež. Mož ni slutil, da stopa za njim nekdo, ki bi se rad polastil njegovega denarja, zato jo je brezskrbno mahal skozi Krško. Na poti skozi gozdni del pa se mu

je neznanec neslišno približal od zadaj, ga zgrabil za suknjič, brcnil nekajkrat v noge in zahteval od njega denar. Z eno roko je bil pripravljen, da zamahne po njem, z drugo pa mu je iz telovnika izvlekel usnjeno denarnico z vso vsebino in nato naglo pobegnul nazaj v Krško. Tudi vse kričanje na pomoč ni pomagalo, kajti zgodilo se je to že po polnočni uri in na samotnem kraju. Oropanec se je zatekel k orožnikom, ki so z izredno spretnostjo kmalu prišli na sled napadalca v osebi 25letnega S. V., ki je pa še pred aretacijo oropano denarnico z vso vsebino vrgel v stranišče, da bi zabrisal sled. Budno oko orožnikovo pa jo je celo tam našlo.

* **Zagoneten umor v Slovenskih goricah.** V noči 17. januarja je počil iz zasede samokres in pretrgal nit življenja posestnikovega sinu Francu Štuhecu iz Kuršincev pri Mali Nedelji. Tistega usodnega večera je Štuhec šel v vas k posestniku Kšeli v Kuršincih, kjer se je mudil od 20. do 21. ure. Kakih 20 minut potem, ko je bil odšel domov, se je vrnil h Kšelovim in prosil, naj mu odpro, ker je obstreljen. Kšelovi so mu nudili pomoč in opazili, da ima dve strelni rani. Poklicali so zdravnika dr. Škrjanca, ki je ugotovil, da je ena ran smrtonosna. Štuha so odpeljali v ormoško bolnico, kjer pa je po izvršeni operaciji umrl. Kdo je morilec? Na to je odgovoril že umorjenec sam, ko se je vrnil ranjen h Kšelovim in dejal, da so ga obstrelili Pravički. S tem je mislil tri sinove posestnika Pravička v Drahovcih, občina Mala Nedelja, posebej pa Franca Pravička, usnjarskega pomočnika, rojenega leta 1908. In zaradi pretepa že kaznovanega. Pokojnik je to svojo izpoved še večkrat ponovil. Orožniki so takoj zaslišali osumljenca in njegove domače, ki pa vsi trdijo, da dejanja ni izvršil noben Praviček. Hišna preiskava pri Pravičkih je bila brezuspešna. Glavni osumljenec Franc Praviček, ki se je izgovarjal precej nespretno, je trdil vztrajno, da ni imel sploh nobenega strelnega orožja. Vendar niso orožniki verjeli njegovim trditvam in so ga aretirali. Njegovi domači trdijo, da je nedolžen. Proti temu govorijo razen izpovedi umorjenca takoj po napadu še izpovedi nekaterih prič. Tako pravi Angela Tuš, da jo je Franc Praviček nekaj večerov poprej spremljal domov, dasi je Praviček pri zasliševanju odločno trdil, da se sploh ni več brigal za njo, odkar je zahajal k Tuševim Štuhec. Druga priča pravi, da je Praviček nekaj dni poprej večkrat zabodel nož v mizo in grozil: «Ušel mi ne bo!» To se je po mnenju prič vsekakor nanašalo na Štuha, na katerega je bil Praviček ljubosumen. Franc Praviček je v preiskovalnem zaporu v Mariboru in se bo moral zagovarjati zaradi premišljenega zavrtnega umora.

* **Pri odebelelosti vzbuja redna zdravilna uporaba Franc Jožefove grenčice** jako delovanje črevesa in dela telo vitko. Mnogi profesorji zapisujejo **Franc Jožefovo vodo** tudi pri zamaščenju srca kot zelo dragoceno sredstvo, ki naj se jemlje zjutraj, opoldne in zvečer, in sicer po tretjino čaše. **Franc Jožefova grenčica** se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Pečen krompir s sirom. Skuhaj krompir, hladnega olup in zreži na ploščice kakor za solato. Kozo dobro namaži in naloži vanjo za prst na debelo narezanega krompirja, na krompir polij malo razpuščenega sirovega masla, posuj naribanega bohinskega sira in polij še žlico smetane. Nato naloži zopet krompir, razpuščeno maslo, sir in smetano. Nazadnje naj bo na vrhu krompir. Potem peci v pečici približno tri četrt ure in daj toplo na mizo.

Krompirjev puding. Pet dek sirovega masla in tri rumenjake mešaj v skledi, da se speni, nato dodaj 15 dek kuhanega, pretlačenega in

hladnega krompirja, osoli in popopraj, dodaj 10 dek drobno sesekljane kuhane gnjati, tri žlice smetane, sladke ali kisle, žlico naribanega bohinskega sira in vse skupaj dobro zmešaj. Nato napravi sneg treh beljakov in ga tudi nalahko primešaj. Namaži pudingov model z mastjo, ga potresi z drobtinami in stresi pripravljeno zmes noter, jo pokrij in deni kuhati v krop. V kropu naj vre tri četrt ure. Če nimaš modela, lahko zameš navaden lonec, ki ga pa moraš zavezati s pergamentom. Kuhano prevrni na topel krožnik in daj takoj na mizo.

Slanik s krompirjem. Tri slanike namoči za eno uro v mleku ali vodi, nato jih vzemi ven, jih očisti, t. j. odstrani kožo in kosti, meso pa drobno sesekljaj. V kozico deni deset dek sirovega masla ali pa osem dek masti, segrej in napravi iz dveh žlic moke svetlo prežganje. Dodaj še eno drobno zrezano čebulo, lovorjev list in malo popra, nakar zalij z govejo juho, da dobiš gosto omako. Ko je omaka pet minut vrela, jo precedi v drugo večjo kozico. Nato daj v omako sesekljane slanike, sok, pol limone in za plitev krožnik kuhanega, olupljenega in na tenke ploščice zrezanega krompirja. Nalahko premešaj. Povrh posuj naribanega bohinskega sira in pest krušnih drobtin, po katerih polij še dve žlici raztopljenega sirovega masla. Nato peci še pol ure v pečici.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

NEZNAN ROPAR JE UMORIL MENGEŠKEGA NADZUPNIKA.

Mengeš, februarja.

V noči od petka na soboto 14. t. m. se je zgodil v Mengšu strašen zločin, katerega žrtev je postal priljubljeni nadzupnik g. Fran Kušar, star nad 70 let.

V petek zvečer se je, kakor kažejo vsi znaki, vtihotapil v mengeško župnišče neznan ropar, ki se je menda skrival najprej na podstrešju. V župnišču so nadzupnikove sestre po večerji odšle v kuhinjo, dočim se je nadzupnik g. Fran Kušar podal v pisarno, kjer se je vsedel za mizo in začel delati. V času, ko so bile nadzupnikove sestre zaposlene s pomivanjem posode, je neznan zločinec našel priliko, da se je splazil s podstrešja v nadzupnikovo spalno sobo. Neznanec si je sezul čevlje in se takoj spravil na vlomilski posel.

Odprl je razne predale in se lotil tudi velike omare. Bržkone so pri tem vratca zaškripala, da je postal g. nadzupnik pozoren na šum, zapustil pisarno in šel pogledat v spalno sobo. Tam je našel zločinca, ki je menda hotel najprej pobegniti. Enako je skušal zbežati pred neznancom g. nadzupnik, ki ga pa je v tistem hipu zločinec udaril op glavi in ga večkrat zabodel z nožem v glavo. Starček se je takoj zgrudil na tla in obelžal mrtev.

Zločinec se je potem mirno podal na nadaljnje delo. Ker je očitno bil obrizgan od krvi, je stopil nazaj v sobo in se umil v vodi, ki se je nahajala v posodi na umivalniku. Potem se je vrnil k pisalni mizi, kjer je odprl predal, ga prebrskal in pobral iz njega denar. To pa še ni bilo vse. Našel je tudi ključke do blagajne, ki se je nahajala v spalnici sobi. Zločinec je imel pri odpiranju blagajne še krvave roke, kajti na ročaju blagajne so se poznali krvavi madeži. V blagajni je dobil roparski morilec večje vsote. Pri tem je moral basati denar v vse žepce, ker mu je bil v napotje v enem žepu košček suhega kruha, ki ga je odložil na župnikovo posteljo. Obenem s kruhom je pustil tam tudi prazno stročnico cigarete «Sava».

Ker so se poznali krvavi madeži na obojih vrat in na drugih predmetih v sobi, se sodi, da je bil zločinec po vsej obleki obrizgan s krvjo. Zato se je menda večkrat umival in je pri tem uporabil tri brisače.

Ko je zločinec pobasal svoj plen, je odšel pri vratih nadzupnikove spalne sobe v vežo, kjer je stopil do vežnih vrat, v katerih je tičal ključ. Tu

vilo prodaj potrojilo, ker je zlasti v lanskem letu fašizem po načrtu izpodrival domačine in dovaljal italijanske priseljence. Vrh tega fašizem na vse načine pospešuje izseljevanje Jugoslovencev v prekomorske dežele, zlasti v Argentino in Brazilijo. Pri centralni vladi v Rimu je bil osnovan poseben odbor za pospeševanje kmetijstva v novopridobljenih pokrajinah. S podporo tega odbora naseljujejo Italijane v Julijski Krajini, da bi na ta način čimprej izpodrinili slovanski življenj.

* **Žrebanje dobitkov vojne škode.** Dne 16. t. m. se je ves dan vršilo v Beogradu žrebanje dobitkov državne rente za vojno škodo. Glavni dobitek pol milijona dinarjev je zadela obveznica serije 2059 št. 526; po 250.000 Din sta zadeli: ser. 4008 št. 237 in ser. 3585 št. 154; po 100.000 Din: ser. 2000 št. 647, ser. 410 št. 551, ser. 2807 št. 107, ser. 1122 št. 302 in ser. 4704 št. 581; po 50.000 Din: ser. 1411 št. 311, ser. 3506 št. 371, ser. 4693 št. 443, ser. 2502 št. 193, ser. 1680 št. 142, ser. 2904 št. 103, ser. 3975 št. 31, ser. 4521 št. 424, ser. 4392 št. 327, ser. 3718 št. 224.

* **Ustanovitev reševalnega oddelka v Celju.** Prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Celju je ustanovilo v desnih pritličnih prostorih celjskega mestnega magistrata poseben reševalni oddelek, združen z moderno ambulanto. Reševalni oddelek razpolaga z najmoderneje opremljenim reševalnim avtomobilom, ki ima v svoji notranjosti dve nosilnici in ga stalno spremlja potrebno sanitetno moštvo.

* **Rezultat volitev rudarskih zaupnikov v Zagorju.** V nedeljo so se vršile v Zagorju volitve rudarskih zaupnikov. Lista zveze rudarjev je dobila 11 zaupnikov in 10 namestnikov, združene liste pa 1 namestnika. Izvoljeni so naslednji delavski zaupniki: za obrat Kisovec: Leopold Jelenc, Niko Škrabar, Ferdo Priman in Anton Prosenec; za obrat Kotredež: Anton Krautberger, Alojzij Miklavčič, Jože Skubic in Viktor Bokalj I; za zunanji obrat: Franc Šober, Alojzij Vahtar in Franc Dolinšek.

* **Smrt staroste slovenskih tiskarjev.** Komaj 14 dni je tega, kar so se ljubljanski tiskarji na lepem družabnem večeru v salonu pri »Levu« poslovlili od svojega priljubljenega tovariša g. Leopolda Werzaka, ki je po polnih 52 letih vnegega udejstvovanja v črni umetnosti stopil v pokoj, ki ga pa ni dolgo užival. Smrt ga je nerpičakovano pokosila. Po rodu je bil pokojnik Čeh. Pokojni Werzak se je marljivo udeleževal razen v svojem poklicu tudi v stanovski organizaciji tiskarjev, ki ji je predsedoval celih 25 let. Bil je pošten in značajan in je užival veliko za-

upanje svojih tovarišev kakor tudi spoštovanje predstojnikov. Bodi mu ohranjen časten spomin!

* **Pomen nove ceste Prezid—Čabar čez Novi in Stari kot.** V zadnjem članku pod gorenjem naslovom je po pomoti izpuščenih nekaj besed, kar kviri zmisel vsebine. Najprej je omenjeno, da se cesta iz Parga v Čabar spusti v dolžini 3 in pol kilometrov za nad 310 metrov, potem pa se v istem odstavku glasi dalje, da mora sedanja cesta premagati višinsko razliko pri daljavi samo 1½ kilometra. Manjka beseda »zračni« in bi se moralo pravilno glasiti: <... ker se ozemlje spušča proti Čabru že iz Novega kota in bi torej imela prevladati višinsko razliko okrog 280 metrov na zračni daljavi 5 in pol kilometrov, dočim mora sedanja cesta premagati nad 300 metrov višinske razlike pri zračni daljavi samo 1½ kilometra.> Inž. Z. T.

* **Gozdne sadike bo oddajala šumska uprava v Krškem** iz državne drevsnice v Radečah, in sicer smrekove, macesnove, borove, akacije, črno jelko, domači kostanj in presajeni domači oreh. Sadike se lahko naročijo pismeno ali ustno pri sreskem šumarskem referentu v Krškem ali pa ustno pri okrajnem gozdarju v Radečah. Z 21. t. zaključni šumarski referent v Krškem prijave za naročila sadik.

* **Zbor izseljencev Jugoslavije.** V Zedinjenih državah se je osnoval odbor, ki bo organiziral za letos veliko potovanje naših tamkajšnjih rojakov v staro domovino, da se udeležijo zbora izseljencev Jugoslavije in pri tej priliki posetijo tudi svojece v stari domovini. Odhod iz Amerike bo ob koncu junija. Zbora se udeležijo tudi rojaki iz drugih dežel.

* **Licitacija gramoza za državne ceste v kranjskem okraju.** Tehnični oddelek pri okrajnem načelstvu v Kranju razpisuje prvo ustno licitacijo za dobavo gramoza na državni cesti 2. Pojasnila glede dražbe in dobavnih pogojev dobe zanimanci v uradni pisarni tehničnega oddelka v Kranju. Dobava se mora izvršiti brezpogojno do 30. septembra letos. Tehnični oddelek si pridržuje pravico, razpisano množino gramoza zvišati ali znižati ali dobavo sploh ukiniti. Licitacija se bo vršila v pisarni tehničnega oddelka za vsako progo posebe, in sicer v ponedeljek 23. t. m. s pričetkom ob 9. za prvo progo in v polurnih presledkih za ostale proge v zgoraj navedenem uradu.

* **Naredba proti priležništvu.** Banska uprava je izdala naredbo, da morajo v treh mesecih skleniti zakon vse tiste osebe, ki živijo v divjem zakonu. V primeru, da priležniki sedanjega svojega odnošaja v teku tega roka ne izpremenijo, se

bo z njimi strogo postopalo na ta način, da se bodo priležnice proglasile za nečastne ženske in izgnale v pristojne občine, odnosno se bodo kaznovale.

* **Koliko je šmarnice v Medmurju.** Po nalogu Savske banske uprave je prispela v Medmurje strokovna komisija, da ugotovi, koliko je tam zasajenega trsja, tako zvanega direktorja, oziroma šmarnice. V čakovskem okraju je bilo lani še 1.700.000 trsov šmarnice, a letos se je baje to število že zmanjšalo.

* **Nenavadna operacija.** Te dni je izvršil v murskosoboški bolnici zdravnik dr. Škrilec nenavadno operacijo. V bolnico so pred dnevi sprejeli 27letno Gizelo Patijevo, ki je venomer tožila o velikih bolečinah v želodcu. Zdravniki so jo preiskali in ugotovili, da ima v notranjosti neki predmet, ki ga je treba z operacijo odstraniti. Dr. Škrilec je prevzel operacijo, ki je uspela. Našel je izven maternice glavo nedonošenčka. Mlada žena je pred štirimi leti rodila in kar so našli, je najbrže ostanek nerazvitega dvojčka.

* **Od lakote umrla.** Te dni je nenadoma preminila v 61. letu starosti ga. Ivana Sivčeva, vdova po železniškem staroupokoju, stanujoča na Savi pri Jesenicah. Uboga žena, ki se je preživljala z borno pokojnino, je živela v skupnem gospodinjstvu s svojim sinom, delavcem. Pred enim letom pa je moral sin k vojakom in se je pred nekaj tedni po odslužitvi vojašine vrnil na dom k svoji materi, da jo vzdržuje. Medtem pa so nastale hude gospodarske razmere in zavladala je velika brezposelnost, tako da sin nikjer ni mogel dobiti dela. Stradala sta oba, živela ob črni kavi, kruhu in vodi, dokler se ni uboga žena zrušila od pomanjkanja. Zdravnik je ugotovil, da uboga žena ni zaužila že dlje časa ničesar in da je bil njen želodec popolnoma skrčen, njeno telo pa sama kost in koža. Njeni popolni izčrpanosti pa se je pridružila še lahka influenza. Ubogi sin si je izposodil zadnje pare, da je šel po zdravila, a ko se je vrnil, je našel mater že mrtvo. Brez očeta in matere, brez službe in brez vsake pare, je plakal ubogi Polde ob krsti svoje matere in čakal, kdo bo plačal pogrebne stroške, ker sam nima ničesar. Uprava šolskega društva na Jesenicah je zapolnila nabitralno akcijo, ki je v teku. Kje pa so ostale dobrodelne organizacije? Naj bo žrtvi krute usode ohranjen blag spomin!

* **Hripa v Mariboru.** Mariborskemu mestnemu fizikatu je bilo prijavljenih 174 primerov obolenosti za hripa, in sicer od 8. do 14. t. m. K sreči je kužna bolezen lažjega značaja in dosedaj v Mariboru še ni zahtevala smrtnih žrtev.

naščeval, naj te uklenejo in povedejo v ječo. Tam se boš pokorila...>

<Naj le pridejo. Ne misli, da bom molčala. Povedala jim bom, kdo je bil pripravljen delati za plačilo...>

<Pa ti ne bodo verjeli. Vitez je že izrekel svojo obsodbo...>

Strah pred vitezom ji je vzela besedo. Stresla Kodrman se je veselil zmage. Samo še nekaj udarcev, pa bo pretrgana zavesa, ki zakriva usodo grajske edinke.

<Morilka!> Ponovno je nagubančil čelo, pogled mu je razodeval stud in zaničevanje. <Vrag ni mogel izvesti tolikega zločina, ti si mu pomagala...>

<Pa tebe je izbral za pomočnika, se ji je zopet razvezal jezik. <Vzbudil ti je pohlep po plačilu... Strah pred kaznijo pa te pretvarja v izdajalca...>

<Preden bo zatonilo solnce, bo sklenjena tvoja usoda... Kazen bo seveda manjša in lažja, ako priznaš ter pokažeš sledove svojega zločina.>

Marto je oblila vročina. Grlo ji je bilo suho in ustnice ožgane, močila jih je z jezikom. <Marica ni mrtva, je s trudom spravila iz grla. Brž pa se je zavedla in ovrгла: <Mar mi je njena usoda.>

<Kadar boš stala pred razbeljenim železom, bo boš tako govorila, Nrv je že privezana na

vislice... Podgane v ječi se že veselijo tvoje tovarišije...>

Oskrbnikove grožnje so jo strahovito razsrdile. Obraz se ji je napihnil, oči so ji izstopile. Na vse grlo je kričala: <Poberi se mi, izdajalec! Prevaral si me, moje zaupanje si izkoristil. Ponudil si se, da mi boš prinašal poročila. Proti vitezmu si me hujskal. Vse to bom povedala Hermanu in graščaku.>

<Marta, ne potvarjaj resnice, jo je ustavil. <Kdo pa je vedel za tvoje zlobne naklepe? Pokazala si mi le svojo lažno dobrotljivost, s katero si pokrila zločin in obrisala kri s svoje roke...>

<Norec!> se je zgrozila. <Pameten človek ne more kaj takega izreči.>

<Zlobnik pa lahko vse stori, kadar streže svojemu pozebljenju. Nič se mu ne studi, nikogar se ne sramuje, ne smili se mu nedolžna žrtev.>

<Tak si bil nekdanj ti, dokler se nisi izpremenil. Moj zaupnik si bil, zdaj pa — kakor bi odrezal... Kdo te je nahujskal?>

<Poštenost in pravica. Gnusi se mi hudobnost.>

Nenadoma se je pomirila in nehala besneti. Poskusila je zadnje sredstvo: omajati nasprotnika z lepo besedo. Iztegnila je roko, da bi mu jo položila na ramo. <Nekdanj sva se razumela, je pričela laskavo, <Vse je še v najlepšem re-

du... Še vedno ti je namenjeno obljubljeni plačilo...>

On pa jo je zavrnil: <Takrat si me varala, a danes me ne boš več oslepila. Visoko sem te cenil, toda zdaj te zaničujem. Tvoja hudobnost nima primere.>

<Kodrman, poglejva si v oči in reciva, kdo je bolj hudoben. Sam si prišel, ko je izgini'a Marica, nisem te vabila. Stori la nisem drugega kakor to, kar sem mogla storiti. Rotil si me, naj ti pomagam.>

<Zakaj si mi ponujala grajsko pristavo? Za vse gradove ne sprejemem takega plačila!>

<Priatelj, tega ti ne bodo verjeli. Zato je najbolje, ako...>

<Škoda vsake besede. Marico nam vrni, sicer grem po beriče.>

Spoznala je, da oskrbnika ne more več pridobiti. Nič ga ne strašijo grožnje, ni mu za sladke obljube; kar se je namenil, bo izvršil. Še danes bo privedel beriče, nikdar več ne bo uživala zlate prostosti.

<Ali res odhajaš?> ga je hotela pridržati.

<Mar se bojiš?> se ji je maščevalno rogala. <Hitro popravi, kar si zagrešila!>

<Stori, kar hočeš, se je vdala v grenko usodo. <Škodoval boš meni, pa tudi samemu sebi...>

(Dalje prihodnjč.)

* **Električni tok hudo poškodoval delavca.** Blizu Bleda pri Zasipu ima posestnik g. Valant žago na električni pogon. Pretekli teden je prišel k njemu neki Primorec, ki je bil brez vsakih sredstev, in ga prosil, naj ga zaposli na svoji žagi na kak način, samo da dobi hrano. Podjetnik se ga je res usmilil, ga sprejel v službo in mu ukazal delo. Pred nekaj dnevi so zapazili, da ni pri transformatorju, ki je pritrjen na drugo, nekaj v redu. Primorec in še neki drugi delavec sta splezala na drog k transformatorju, da ugotovita, kje bi bila napaka. Na nepojasnjen način se je Primorec dotaknil z ного električne žice. Električni tok je ubogega delavca na stegnu in kolenu do kosti obžgal in ga tudi drugače poškodoval. Ponesrečenec je padel na spodaj ležeče hlode in nezavesten obležal. Več dni je ležal nesrečni delavec v nezavesti pri podjetniku, kjer so mu nudili zdravniško pomoč. Ker se mu pa stanje le ni hotelo izboljšati, so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

* **Nenadna smrt na cesti.** 52letni upokojeni rudar Franc Predovnik, ki je stanoval v Zavodni pri Celju, je šel te dni zjutraj z ženo in sinom v mesto. Bil je namenjen k sodišču, kamor je bil pozvan kot priča. Med potjo pa je postalo Predovniku nenadoma slabo, da je padel na tla. Zadel ga je kap.

* **Razne nesreče.** Pred dnevi je ugriznil pes 15letnega mizarskega vajenca Mirka Mraka iz Celja v desna meča in je moral dečko iskati prvo pomoč v celjski bolnišnici, nakar je bil odpuščen v domačo oskrbo. Pes je bil preiskan in je bil zdrav. — Pri delu se je udaril 23letni kovaški pomočnik Rok Kunec z Gornje Rečice pri Laškem s kladivom v levo koleno tako močno, da se je moral podati v celjsko bolnišnico v zdravljenje. — V Spodnji Hudinji pri Celju se je poparila enoletna hčerka delavca Sonja Staničeva z vrelim jabolčnikom po obrazu in prsih in dobila pri tem precej hude opekline. Zdravi se v celjski bolnišnici. — V Mošah pri Smledniku je padla na poledeneli cesti dninarica Ivana Čeberškova in si zlomila levo roko. Pripeljali so jo v ljubljansko bolnišnico. — Iz Hrastnika so pripeljali v ljubljansko bolnišnico rudarja Antona Lapuha, ki si je na cesti zaradi padca zlomil levo nogo. — Čevljarski pomočnik Jožef Freljih iz Brezje se je že pred tedni vsekali v levo koleno. Rano je zanemaril in se mu je pričela sedaj gnjiti, zato je slednjič vendarle moral iskati pomoči v ljubljanski bolnišnici. — Delavec Stanislav Zupan je iskal delo v okolici Kranja. Tam so ga pa zvečer ustavili trije neznanci, ga kratkomalo pobili na tla in mu zadali več poškodb na glavi in hrbtu. Zupana so našli pozneje domačini in je bil nato prepeljan v ljubljansko bolnišnico.

— V tvornici čevljev gosp. Antona Krisperja v Zgornji Šiški uslužbena 22letna delavka Alberta Poljšakova, stanujoča v Spodnji Šiški, je bila zaposlena pri zalivanju galoš z gumijasto raztopino. Nesreča je hotela, da se je raztopina vnela in jo močno opekla po obeh rokah in nogah. Prepeljana je bila v ljubljansko bolnišnico. — Iz Sopot, občina Dole pri Litiji, so v ljubljansko bolnišnico pripeljali delavca Jožeta Tavčarja, ki je doma s slamoreznicco rezal slamo. Slamoreznica ga je zgrabila za desno roko in mu porezala več prstov. — V rudniku Krmelju pri St. Janžu na Dolenjskem je rudarju Francetu Vovku iz Malega Cirknika padel debel tram na levo nogo in mu jo zlomil. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

* **Smrtno ponesrečen rudar.** Dne 9. t. m. je bil rudar v krmeljskem premogovniku Jožef Stemberger kakor navadno zaposlen pri šivanju in pregledovanju jermenov pri dvigalih. Na večer pa mu je padla na glavo težka plošča, ki ga je usmrtila. Pokojnik je bil pošten in marljiv rudar. Zapušča ženo in sedem otrok. Bodi žrtvi dela ohranjen blag spomin!

* **Dve rudniški nesreči.** Pred tednom dni sta v velenjskem premogovniku zasula v nekem rovu kamenje ni premog 50letnega rudarja Franceta Kralja iz Litjskega vrha pri Velenju in mu zlomila levo nogo v stegnu. Kralj je bil

v sredo prepeljan v celjsko bolnišnico. — Prav tam je moral iskati zdravniško pomoč 25letni rudar Valentin Lukanc iz Liboj, ki ga je zadela podobna nesreča. Te dni ga je zasulo v rovu libojskega premogovnika, pri čemer je dobil Lukanc hude poškodbe na glavi in nevaren pretres možganov.

* **Avto zadel v sani.** Nedavno zvečer se je vračal posestnik in živinski trgovec na Logu pri Vrhniki g. Novak iz Ljubljane domov na enovprežnih saneh. Na ovinku v bližini posestnika Mesesneta na Logu pa je pridrvel nasproti neki avto in zadel v sani. G. Novaka je vrglo kakih šest metrov daleč v sneg, dočim so se sani zaradi silnega karambola prevrnile na konja in ga na mestu ubile. G. Novak, ki je padel v mehke sneg, je ostal nepoškodovan.

* **Požar v Kasazah.** Te dni zjutraj okrog 5. so opazili nameščenci tvornice keramičnih izdelkov v Kasazah pri Libojah, da je nastal ogenj v podstrešju enonadstropnega pisarniškega in skladišnega poslopja. Delavci so se takoj lotili gašenja in sami pogasili ogenj, ki je napravil na strehi le za okrog 4000 Din škode. V veliki nevarnosti je bil tvorniški muzej, v katerem so shranjeni izredno dragoceni, deloma nenadomestljivi in neprecenljivi porcelanski izdelki iz raznih krajih sveta. Požar je nastal v dimniku, kjer so se vnele saje.

* **Požar pri Škofji Loki.** Te dni zjutraj je nastal požar v Češnjici, in sicer je začelo greti v hlevu lastnika gostilne »Novi Ratitovec«. Kljub takojšnji pomoči gasilcev iz Selc, Zeleznikov in Rudnega je zgorel hlev do zidov. Gasilcem je zelo nagajal hud mraz, zaradi katerega je voda v ceveh zamrznila.

* **Namesto k poroki v grob ...** Od Sv. Jakoba v Slovenskih goricah poročajo o žalostni usodi kmečke neveste, ki je eno uro po zadnjem oklicu umrla za posledicami hripe. 28letna Amalija Frasova je služila pet let pri posestniku Francu Vogrinu, zadnja tri leta pa pri pokojnem županu Matiji Peklarju. Od Peklarjev se je nameravala poročiti s Francem Zmavcem, viničarjem pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah, a jo je prehitela smrt.

* **Smrt slovenskega fanta v Beogradu.** Pred kratkim so našli za beograjsko električno centralo mrtvega Vinka Golobarja, tesarskega učenca, po rodu iz Šmartna pri Litiji. Preiskava je ugotovila, da je Golobar legel na še tople ugasko, ki jih izvažajo iz kurilnice, in je na njih zaspal. Iz ugaskov se razvijajo strupeni plini, ki so bili vkljub temu, da je bilo to na prostem, tako močni, da se je Golobar v spanju zadušil.

* **Velik požar v Zgornjem Kašlju.** Te dni je objel požar gospodarsko poslopje znanega posestnika in lastnika avtobusnega podjetja, trgovca in gostilničarja Franca Grada v Zgornjem Kašlju. Ogenj je zavzel velik obseg in skoro popolnoma vpepelil gospodarsko poslopje z drvmi, krmo in raznim orodjem. Škoda znaša okrog pol milijona dinarjev in je samo delno krita z zavarovalnino. Na kraj požara so prihiteli gasilci iz ljubljanske okolice in poklicni gasilci iz Ljubljane, ki so po večurnem gašenju preprečili, da se ogenj ni razširil še na stanovansko hišo in druga bližnja poslopja. Ogenj je najbrže nekdo podtaknil.

* **Požar v Šmarju na Dolenjskem.** Te dni je začelo greti okrog polnoči v vasi Razdrtem pri Šmarju. Pogorelo je gospodarsko poslopje posestniku Jakobu Kastelicu, po domače Pirčevemu Jaku. Obenem z poslopjem sta zgorela vse orodje in krma. Kdo je zažgal, se sedaj še ne ve, najbrže pa zopet zlobna roka.

* **Nesreča zaradi neprevidnosti.** 22letni Gregor Jerman, kočarjev sin iz Zavinka pri Skocijanu, se je mudil pri vaške n kovaču, kjer je bil tudi njegov znanec. Pričela sta popravljati karbidno svetiljko, ki jima je nekaj nagajala. Gregor je svetiljko vrtel in odpiral, njegov tovariš pa je medtem po neprevidnosti vpalil vžgalico, čemur je takoj sledila eksplozija. Jerman je po levi roki ves opečen in je moral v bolnišnico,

* **82letno staro je povozil.** V Cerknici je nekdo povozil 82letno Jero Klančarjevo. Klančarjeva je tako nesrečno prišla pod konje, da sta jo konja podrla in pohodila, potem so šle pa še sani čez njo. Dobila je hujše poškodbe na hrbtu in na levi roki. Na kraj nesreče je takoj prišel zdravnik dr. Pušenjak, ki je ponesrečeno staro obvezal.

* **Obstrelil se je.** V ljubljansko bolnišnico so prepeljali Hiršla Ivana, 16letnega posestnikovega sina iz St. Jurija pod Kumom. Hiršl je na podstrešju našel staro lovsko puško. Radoveden je je začel ogledovati in ko je našel še naboje, je je nabil. Poskušal je streljati v tarčo. Ker pa je bila puška zarjavela, jo je razneslo, pri čemer mu je odtrgalo skoro vse prste leve roke in mu obenem razmesarilo vso dlan.

* **Pes ga je popadel za lice.** Brezposelni delavec 21letni France Simonišek iz Rajhenburga je prišel na Jesenice k posestniku Ivanu Gerbertu in ga prosil za prenočišče. Gospodar mu je prenočevanje dovolil in ga poslal na hlev. Pred vrati hleva pa se je v Simoniška nenadoma zakadil domači pes in ga nevarno ugriznil v lice pod levim očesom. Mladeničeva poškodba je tako huda, da so ga morali spraviti v ljubljansko bolnišnico.

* **Stekel pes ogrizel dve osebi.** V Veliki Paki pri Karlovcu se je stekel pes zaletel med šolsko mladino, na srečo pa ni ogrizel nobenega otroka. Pač pa je pes ogrizel dve drugi osebi, ki sta bili takoj odpravljeni v Zagreb v zdravljenje.

* **Samomor slovenskega orožnika v Štipu.** V Štipu je izvršil samomor orožniški kaplar Jože Vrlič. Ustrelil se je v sence in bil na mestu mrtev. Vzrok samomora ni bil ugotovljen. Vrlič je doma iz okolice Maribora.

* **Samomor kolarskega vajenca.** Te dni zjutraj so v podstrešju nad kolarsko delavnico ga Perglerja v Mariboru našli obešenega 15letnega kolarskega vajenca Jakoba Kvasa, doma iz Brega pri Konjicah. Fant je zgodaj zjutraj vstal in nato izginil. Baje je bil osumljen neke tatvine.

* **Krvav zločin na Vrhniki.** 21letni Matevž Frank se je v nedeljo zvečer zabaval na neki predpustni veselici na Vrhniki. Po zabavi se je vračal v družbi tovarišev domov. Na cesti pa je srečala skupina, s katero je bil Frank, neko drugo družbo fantov, ki so bili tudi precej vinjeni. Razdraženi fantje so se pričeli zaradi raznih malenkosti prerekati, nato pa je hitro sledil pretep. Franka se je lotil neki precej vinjen nasprotnik in ga z nožem dvakrat sunil v trebuh. Frank se je takoj v krvi zgrudil na tla in mu je medtem, ko so se drugi še vedno pretepali, odteklo precej krvi. Pozneje so ga prenesli tovariši v neko hišo, nakar so ga z avtomobilom odpeljali v ljubljansko splošno bolnišnico. Njegovo stanje je zelo resno.

* **Prijet vaški padar.** V vasi Koritnji pri Rječici živi ljudski padar Tomo Vukić, znan med ljudstvom daleč naokrog. Toda v zadnjem času je imel možak hudo smolo. Več njegovih bolnikov, ki jih je mazal in zdravil, je prav nevarno obolelo in so jih morali prepeljati v bolnišnico. Enemu teh so morali celo odrezati nogo. Oblastva so pri Vukiću izvršila preiskavo in našla razna mazačka zdravila. Možaka so aretirali.

* **Aretacija dveh nevarnih vlomilcev.** Ljubljanska policija je izvedela, da sta v mestu in okolici prodajala dva sumljiva možka platno za precej nizko ceno. Oblastva so se zanimala za sumljiva neznanca in se je policiji posrečilo, oba aretirati v Dravljah. Sta to brezposelni krojaški pomočnik Ivan Pavlič, ki je bil šele lani v septembru izpuščen iz mariborske kaznilnice, kjer je presedel deset let ječe, in čevljar Ivan Meserko, ki je lani v novembru zapustil mariborsko kaznilnico po prestani osemletni kazni. Pri aretirancih je zaplenila policija šest bal platna. Obata zatrjevala, da sta platno kupila od nekega neznanca, naposled pa sta priznala, da izvirata blago od vloma. Kje sta vlomila, nista hotela povedati, pač pa je to ugotovila policija. V noči od 10. na 11. t. m. je bilo namreč vlomljeno v Siročevo trgovino v Stražišču pri Kranju, kjer so vlog

100 francoskih frankov za okrog 222'63 Din;
100 češkoslovaških kron za 167'71 do 168'51 D'n.
Vojna škoda se je trgovala po 418 Din, in-
vesticijsko posojilo pa po 86'05 do 87 Din.

Kratke vesti

— Zvišanje uvozne carine za pšenico, tur-
ščico in pšenično moko. Da le pride zaradi ved-
no večje razlike nasproti cenejši ruski in mad-
žarski pšenici in madžarski moki v naši državi
do škode za našo kmetijsko produkcijo, so na
predlog ministra za trgovino in industrijo po-
večane carinske postavke za pšenico od 5 na 10
zlatih Din, za turščico od 2 in pol na 5 zlatih
Din, za pšenično moko pa od 8 na 16 zlatih Din.

— Rok za vplačevanje članarine pri Kmetijski
družbi določen do 1. marca. V zmislu družbenih
pravil se je letos določil rok za vplačevanje čla-
narine pri Kmetijski družbi v Ljubljani za leto
1931. do 1. m a r c a. Zaradi tega se pozivajo vsi
kmetovalci, da do tega roka zadostijo svoji dolž-
nosti in vplačajo pri pristojni podružnici druž-
beno članarino po 30 Din in od podružnice do-
ločeni prispevek do največ 5 Din. Načelnštva
podružnic se ap vabijo, naj poberejo od svojih
članov (zamudnikov) in od drugih kmetovalcev
članarino najkasneje do tega roka in jo z ime-
niki vred pošljejo družbi do 1. marca.

— Tečaj za voditelje rodovnikov priredi kme-
tijski referent g. Josip Sustič v okviru Živinorejs-
ke skupine za srez Kranj. Tečaj bo v Ljudskem
domu v Kranju v petek 20. t. m. in se prične ob
9. zjutraj. Namenjen je praktičnemu pouku v
vodstvu rodovnikov in pomožnih knjig pri živino-
rejskih zadrugah kakor tudi za delo nadzoro-
vateljev pri kontrolni molži. Število živinorejs-
kih zadrug v kranjskem okraju je naraslo na 15,
pri katerih so rodovne komisije s punktiranjem
(ocenjevanjem) na 100 točk pravkar odbrale plem-
ensko živino zadržnikov za sprejem v rodov-
nik. Še v teku tega meseca ima slediti samostoj-
no podrobno zadržno delo. Na tečaju naj se za-
držniki čimbolj izurijo v beleženju podatkov v
rodovne knjige. Zato naj prinesejo udeleženci s
seboj rodovnik in vse pomožne knjige. K tečaju
imajo pristop tudi drugi živinorejci in zadrž-
niki.

— Za izboljšanje svinjereje. V zadnjem času
se pritožujejo trgovci s svinjami, da naše blago
ne ustreza zahtevam v inozemstvu. Pasma se pa
more izboljšati edino z dobrimi merjasci. Banska
uprava bo oddajala letos plemenske merjasee v
starosti 3 do 5 mesecev po 200 Din. Pri starejših
merjascih se zviša cena za vsak mesec starosti

nad 5 do 7 mesecev za 100 Din. Merjasci se bodo
pošiljali po povzetju. Za vsakega merjasca je
treba izpolniti zavezno pismo, ki mora biti
opremljeno s kolkom za 5 Din. Pismo mora biti
vsaj do 20. marca pri sreskem načelstvu.

DOMAČE NOVOSTI

* **Naročnikom zamudnikom.** Še vedno ima-
mo nekaj naročnikov, ki so v zaostanku z
naročnino. Tako nizka je naročnina na naš list,
da se z njo komaj pokrivajo stroški za izdajanje
lista, pa še to ostajajo nekateri naročniki dolžni;
kar je vse obsoje in graje vredno. Prav nič hval-
ležnosti ne poznajo nekateri napram «Domovi-
ni» in jih menda prav nič ne peče vest, ker ne
vršijo svoje častne dolžnosti napram časopisu,
ki jih vse leto poučuje, zabava, obvešča o vseh
važnejših dogodkih in se bori za njihove koristi.
Vzemite, zamudniki, položnice in hitite z njimi
na pošto! Nič ne odlašajte, saj je naročnina tako
neznatna, da si zaradi nje nikar ne pustite
delati očitkov! Opozarjamo, da bomo prisiljeni
ustaviti list vsem zamudnikom.

* **Naša kraljica obolela za ošpicami.** Iz Bu-
karešte poročajo, da je N. Vel. kraljica Marija,
ki se mudi v posetih pri svoji materi, lahno obo-
lela za ošpicami.

* **Prestolonaslednik Peterček se že uči smu-
čati.** Dvorna uprava je prosila Jugoslovensko
zimskosportno zvezo za učitelja smučanja, ki bi
učil prestolonaslednika Peterčka smučati. Zveza
je imenovala za učitelja g. Stanka Pelana, člana
ljublanskega sportnega kluba «Ilirije», ki je že
pričel učiti mladega kraljeviča. Peterček ima
do smučanja nenavadno veselje in vsak dan
pridno vežba.

* **Ne pošiljajte nepodpisanih dopisov na ban-
sko upravo!** Kr. banska uprava Dravske bano-
vine razglasa: «Gospod ban dobiva pogosto ne-
podpisane dopise, v katerih se neznanci pritožuj-
ejo zaradi raznih nerednosti. Ker je edino pravi-
lno načelo, da mora vsa resničnost podatkov
vsak odgovarjati sam, se javnost obvešča, da se
taki dopisi ne jemljejo v poštev.»

* **Obvestila delodajalcev o ozdravljenju čla-
nov OUZD.** Na željo delodajalcev je Okrožni urad
za zavarovanje delavcev v Ljubljani prostovoljno
obveščal večje obrate (delodajalce), kdaj so
ozdraveli njihovi posamezni nameštenci. Ker pa
urad sedaj ni več oproščen poštne in lokalnem
prometu v vseh krajih, kjer poslujejo njegove
ekspoziture, mora prostovoljno prevzeta obve-

ščanja opustiti, ker poštni izdatki za ta obvestila
niso utemeljeni v zakonu o zavarovanju delav-
cev. Zato opozarja okrožni urad vse prizadete
delodajalce, da si naj izvolijo sami na primeren
način urediti svojo evidenco o bolovanju svojih
uslužbencev in da morebiti z večjo disciplino pri
svojih delavcih dosežejo, da bodo pravočasno za-
znali za njihovo ozdravljenje.

* **Strašno trpljenje rojakev v Julijski Krajini.**
Pod naslovom «Satanski načrt» objavljajo za-
grebške «Novosti» zanimive podrobnosti o nasil-
nem iztrebljevanju Slovencev in Hrvatov v Ju-
lijski Krajini. Med drugim izvaja pisec: Fašizem
je v zadnji dobi do skrajnosti poostiril svojo bor-
bo proti jugoslovenskemu življu v Julijski Kra-
jini. Kljub sirovim in nekulturnim metodam, ki
bodo za večne čase zasenčile kulturno Italijo, fa-
šizem doslej ni dosegel svojega cilja: dokazati
vsemu svetu, da so italijanske Julijska Krajina
in vse one pokrajine, ki jih je dobila Italija ne
po zmagi svojega orožja, temveč v nagrado za
svoje besedolomstvo. Deset let odpora proti na-
silju, ki mu ga ni primere v svetovni zgodovini,
je dokaz silne, nezlomljive narodne zavesti. Ne
preganjanje, ne zažiganje domov, ne svinčenke
v hrbet, nič ni moglo omajati vztrajnosti in od-
pora istrskih in goriških Jugoslovenov. Gorta-
nova smrt v Pulju, sramotno streljanje v Bazo-
vici, vse to je rodilo baš nasprotno uspehe, ka-
kor pa so pričakovali provzročitelji teh žalostnih
dogodkov. Fašizem je naposled spoznal, da z
ustrahovanjem ne bo nikdar dosegel svojega
smotra. Zato se je odločil za še temeljitejšo
ukrepe. Iz Rima je prišlo povelje, da je treba
Slovence in Hrvate iztrebiti in naseliti v Istri in
Goriški italijanske koloniste. Ta načrt se je začel
že izvajati. Načrt je zasnovan na gospodarskem
uničevanju jugoslovenskega življa. Z vsemi sred-
stvi dela fašizem na to, da Slovence in Hrvate
prežene s svojih domov. Tu sodelujejo vsa obla-
stva in fašistični priseljenci. Davčni vijak je za
Slovence in Hrvate nežitosten, italijanski koloni-
sti pa uživajo vse mogoče ugodnosti. Sloven-
cem odvzemajo koncesije, pri slovenskih trgov-
cih ne sme nihče kupovati, bojkot je napovedan
vsemu, kar nima fašističnega pečata. Tako se ni
čuditi, če slovenska podjetja propadajo. Davčni
vijak je vedno hujši in boben neusmiljeno poje
po mestu in deželi. Kdor ne plača davka do zad-
nje lire, se mu neusmiljeno proda vse. Kupci so
seveda v vseh primerih italijanski priseljenci.
Po italijanskih uradnih podatkih je bilo od leta
1921. do 1929. prodanih na javni dražbi nič manj
kakor 3525 slovenskih kmetij. Za leto 1930. še
ni uradnih podatkov. Ni pa dvoma, da se je šte-

S takimi mislimi v srcu je prijezdil na dvo-
prišče tretje močiljske graščine. Znoj mu je lil
čurkoma po obrazu. Marta mu je hitela nasproti.
Dozdaj ji je prinašal le ugodna poročila. Vselej
ga je težko pričakovala.

Oskrbnik ji je umaknil roko, kar jo je silno
presenetilo. Odzdravil ji je hladno brez običaj-
nega poklona. Stala je kakor kip, ni se ga upala
vprašati, kaj se je zgodilo.

«Marice še vedno ni», je začel razburjen brez
tivoda. «Mislil sem, da je v gozdu zašla ali pa da
je nekdo napravil neokusno šalo. Zdaj pa smo
našli njeno krilo, prav za prav nam je bilo pri-
neseno...»

«Marica mrtva?» je kriknila, kakor da je
prvič čula to novico. «Ni mogoče, ne morem ver-
jeti!»

«Odkod naj je potem krvavo krilo? / li ni ni
ovolj glasna priča njene nesrečne smrti?»

«Marica! Zlata, nedolžna Marica!»

«Neznanec, ki je prinesel njeno krilo, je po-
begnil... Kdo ve, zakaj se mu je tako mudilo!»

«Važno novico vsakdo rad hitro sporoči. Temu
je ni treba čuditi.»

«Že prav, toda neznanec je bežal semkaj v
šotesko, kjer je neopaženo izginil...» Kodrman
je sedel na vrtno klopičko ter motril Marto s pozor-
nim očesom.

«Neznanec, praviš», je povzela. «Pred kom je
zbežal?»

«Pred zasledovalcem. Ako je imel čisto vest,
bi ga bil počakal...»

Marti se je začelo svitati. «Vitez je bil», si je
domislila. «Zato se je spotoma oglasil. Odtod ta
nenadna izprememba.»

«No, kaj pravite na to?» je vprašal osorno.

«Ali meniš, da je on kriv?» je bleknila v za-
dregi.

«Kje je dobil obleko? Zakaj ni podal poro-
čila?»

Marta ni mogla odgovoriti. S trudom je iskala
izhod, ki ga ji je zaprlo težko vprašanje. Kodr-
man je opazil njeno stisko — napočil je ugoden
trenutek.

Srepro jo je pogledal in rekel: «Marta, odslej
bova govorila odkrito. Hinavstvo je končano. Ti
veš, kje je Marica. Tebi je znana njena usoda.»

«Meni?» je zavila oči ter se zgrabila za glavo.

«Ali noriš? Si li obseden? Kdo te je tako ne-
nadoma zastrupil?»

Pogledal jo je srdito, da bi jo oplašil. «Marta,
zakaj si mi obetala nagrado? Kdo mi je obljubil
grajsko pristavo?» je pribijal kakor s kladivom.

«Pa si jo sprejel», je siknila strupeno, obraz
ji je ozelenel od divje jeze. Mikalo jo je, da bi
mu izpraskala oči, ako bi se ga bila upala pre-
magati.

Kodrmana je pogrelo ter ji je zabrusil: «Aha,
mikali so te gradovi, zato si pa odstranila do-
dinjo... Kukavica, ki leže jajca v tuje gnezdo!
Nedolžno kri si prelivala...»

«Dokaži, obrekljivec! Moje roke so čiste ter
niso nikoli storile dejanja, katero mi očitaš. Moje
srce ne čuti nikake krivde, ne podtikaj mi zlob-
nega namena!»

«Ako ga nisi ti, ga je pa nekdo drugi...
Znano je, da se potikajo okrog gradu sumljive
osebe... Tem si poverila zločinsko delo...»

«Lažnik! Tako mi povračuješ dobroto, katero
sem storila slepemu graščaku. To si bom za-
pomnila.»

«Zato, ker si mu umorila edinko, dedinjo nje-
govega imetja. Na njenem mestu naj se šopiri
tvoja hči kakor sraka s pavovim perjem. Vse
mi je znano in skrito ne bo ostalo.»

«Prosil si me, naj ti pomagam. Zakaj si pri-
šel? Rešila sem te iz stiske, zato mi povračuješ.
Sam bi bil našel izhod, za vse si odgovoren.»

«Pa ne za tvojo hudobnost. Marta, graščak te
je obsipal z dobrotami, zadala pa si mu ne-
ozdravljivo rano. Črna nehvaležnost!»

«Zakaj? Mar zato, ker sem žrtvovala svojo
hčerko, najdražje, kar imam na svetu?»

«Hinavka! Razkrinkal te bom pred Herma-
nom ter mu pokazal tvojo črno dušo. Beriče bom

si je nataknil čevlje in izginil v snežno noč. Pot ga vodila ob župnišču čez vrt do vrtnih vrat, odkoder je stopil čez zasneženi travnik do 150 korakov oddaljenega potoka Pšate. Tu je nekaj časa stopal ob potoku do brvi, katere pa se je ognil in odšel nazaj proti vasi, kjer se je zopet okrenil in korakal nekaj časa ob potoku, nato pa je stopil v vodo in se pognal na drugi breg. Tam je napravil zopet nekaj korakov naprej in zopet preskočil potok, nakar je usmeril pot proti Sunkarjevemu mlinu. Naposled je hitel proti Zelenčevi gostilni in tako došel do glavne ceste proti Trzinu.

Zločin je odkrila prva pokojnikova sestra Ivana zjutraj ob 5. Ko je vstala, se ji je zdelo čudno, da so bila glavna hišna vrata odprta. Ker brata še ni bilo na izpregled, dasi bi se že moral pripraviti za sv. mašo, ga je šla buditi. Tedaj pa ga je v svojo grozo našla mrtvega in vsega krvavega. Zbegana je stekla pred župnišče, kjer je naletela na cerkovnika Miho Kuščarja, ki je kidal sneg. Zmedena od groze mu je povedala, kaj se je zgodilo. V tem sta se zbudili tudi ostali dve sestri in je Katarina hitela obvestiti o strašnem zločinu kaplana g. Stanka Škrbo, ki je nemudoma tekel v župnišče in v pisarno, kjer je našel g. nadžupnika mrtvega. V akcijo so takoj stopili po cerkovniku pozvani domači orožniki, ki so začeli preiskavo in se podali na zasledovanje morilca.

Strahoten zločin je razburil vso okolico, saj je bil g. nadžupnik zaradi svojega plemenitega značaja in dobrega srea spoštovan in ljubljen od vseh župljanov. Pogreb tako nesrečno preminulega blagega moža se je vršil v ponedeljek ob veliki množici domačinov in sosedov, kar je najlepše pričalo, da je užival pokojnik vsesplošno spoštovanje.

Kljub neumornemu zasledovanju doslej, ko to pišemo, še niso mogli najti morilca. Aretiranih je bilo več osumljencev, od katerih pa se je izkazalo, da niso krivi. Posebno so sumili 24letnega stavbnega delavca Franca Štefančiča, ki je bil zadnje dni uslužben v Ljubljani, a je prav te dni odšel z bratom iz Ljubljane v Strnišče. Oba so aretirali, pa so ju zopet izpustili, ker se je izkazalo, da je sum popolnoma neupravičen.

Zagonetka strašnega roparskega umora je torej še nepojasnjena in ni upanja, da se bo kmalu razrešila.

ZETALSKO PISMO.

Zetale, februarja.

Težave so vsepovsod in tudi nesreče nam nagajajo. Tam na prijaznem Završju se je ponesrečil dober kmet Matija Galun. Zvrnil se je voz lesa na njega in mu zlomil levo nogo. Siromak bo bolečine še dolgo občutil. V Višnjevcu, občina Nadole, je pa pogorel Jakob Šafhalter, mali posestnik, ki je bil le za malenkost zavarovan. Pogorelec je star vdovec in po vrhu še bolan; zato je nujno potreben pomoči.

Na svečnico so zopet pokazali oliko fantje, pa ne iz Žetal, ampak iz sosednih občin. Pijani so divjali po vasi in kričali, da je bilo kar strah človeka. Seyeda so s koli in plankami voščili drugi drugim lahko noč. Kakšne bodo posledice tega sirovega pretepa, vam bomo sporočili drugič.

Nedavno smo imeli v šoli sestanek, ki ga je sklical vrli naš šolski vodja g. Tomažič. Govorilo se je o železnici, ki je bila pred vojno tu skozi merjena. Pri nas smo silno potrebni tudi cest in ne le železnice, a se malokdo pri nas za to briga. Drugod se gradijo ceste, mi smo pa čisto pozabjeni. Prošimo krajevne činitelje, naj store vse, da pridemo tudi pri nas do zadostnih in dobrih prometnih žil.

UBOJ V SILOBRANU.

Šalovec pri Središču, februarja.

Bilo je 4. t. m., ko se je vršila pri g. Roškarju gostija. Kakor je že navada, se gredo ob takih prilikah fantje maškare. To zabavo so priredili na željo gospodarja tudi šalovski fantje. Ko so nastopili, so plačali neki znesek za godce in ti so vagodlj nekajkrat, nato pa so maškare veselo

zaplesale. Kmalu zatem so se šalovski fantje začeli pripravljati na odhod. Prav tedaj pa pridejo humski fantje in možje, preoblečeni v maškare, med njimi znan pretepač Šulek.

Šalovski fantje so tedaj šli domu. Ko pa so to opazili humski fantje, so planili za njimi. Omenjeni Šulek in neki Brumen sta dohitela fanta F. J., ga vrgla na tla in ga močno pretepla. Čim jima je napadenec ušel, sta se lotila še njegovega brata M. in ga je eden udaril po glavi, da mu je zbil klobuk. Ta se ni upal po klobuk, pa je stekel domov po karabinko, da bi si z njo priboril klobuk nazaj. Ko se je vrnil s puško, je dejal: «Sedaj pa gremo po klobuk.» Ker pa se je F. zbal, da bo brat M. koga ustrelil, mu je vzel puško, češ, naj nikar ne strelja.

Ko so potem s puško šli po klobuk, je Šulek znova planil proti njim z besedami: «Jaz vas moram vse poklati, prekleti smrkavci!» Nato je Šulek z nožem v roki naskočil fante F. J. se je ustrašil, ko je videl, da je v nevarnosti, pa je dvakrat ustrelil in smrtno zadel Šulka. Kakor je F. J. izpovedal pri zaslišanju, je s streloma hotel samo odgnati napadalca. Šulek je zapustil ženo in več otrok.

PREKMURSKI GLASNIK

IZ DELOVANJA SRESKEGA CESTNEGA ODBORA.

Dolnja Lendava, februarja.

Lendavski cestni odbor šteje sedaj dvanajst članov. Ti so: Neubauer Josip, župan v Dolnji Lendavi, načelnik; dr. Peterlin Makso, notar, podnačelnik; Grča Josip, Pahor Franc, Horvat Izidor, Rous Matjaš, Hajdinjak Anton, Peterka Martin, Erjavec Mihael, Puhar Franc, Car Jožef in Litrop Stefan. Novi cestni odbor je imel že prvo sejo, na kateri so bili člani zapriseženi.

Na tej seji se je obravnaval in sprejel tudi proračun za leto 1931. Proračun je višji od lanskega za okrog 230.000 dinarjev. Proračun je zvišala zlasti postavka za bivše komitatske ceste, ki znaša okrog 106.000 dinarjev. Cestni odbor bo vzdrževal odslej naslednje, do sedaj občinske ceste: cesto od banovinske ceste Murska Sobota—Beltinci skozi Bratonce na most pri Veržaju; cesto Hotiza—brod na Muri; cesto Črenšovci—Srednja Bistrica—brod na Muri; cesto Renkovci—skozi Turnišče (nova cesta)—Radmožanci—Genterovci—državna meja. Te ceste so dolge 15 km. Ceste bodo oskrbovali cestarji, ki so že sedaj na banovinskih cestah. V proračunu pa je predvidena še eno novo mesto za cestarja, tako da bo v srezu vsega 14 cestarjev.

S tem, da bo cestni odbor oskrboval in vzdrževal zgoraj omenjene ceste, se bodo nekaterim našim občinam zelo olajšala bremena izdatkov za ceste. Za druge občinske ceste pa je predvidena podpora v znesku 50.000 dinarjev. Te podpore pa bodo deležne le tiste občine, ki pokažejo voljo in razumevanje za dobro vzdrževanje občinskih cest. V splošnem se naše občine premalo brigajo za svoje ceste, zato so občinske ceste izredno slabe. Očistiti in izkopati bo treba občestne jarke, posekati drevje in navoziti dober gramoz. Cestni odbor bo z vso pozornostjo spremljal delo posameznih občin pri občinskih cestah in bo z vsemi razpoložljivimi močmi skušal doseči izboljšanje občinskih cest.

Cestni odbor bo gradil letos novi železobetonski most na Ledavi pri Renkovcih. Z ta most je določena vsota 150.000 dinarjev. Gradili se bodo pa letos še trije drugi manjši novi mostovi na raznih cestah. Cestni odbor namerava kupiti tudi gramozne jame od veleposestva Zichyja, zlasti ono pri Raščicah, kjer se bo dobavljala gramoz za tamošnje ceste.

Ozirati se pa mora cestni odbor tudi na to, da ne obremeni naroda preveč z dokladi. Sedaj že vidimo, da ima cestni odbor izredno važno nalogo. Te naloge se morajo zavedati vsi njegovi člani. Razumeti pa morajo njegovo delo tudi naše občine in mu iti pri tem na roko,

Sokolsko društvo v Rogaševcih bo imelo glavno skupščino v nedeljo 22. t. m. ob 15. uri v razredu osnovne šole pri Sv. Juriju.

Bač'a otvoril prodajalno v Dolnji Lendavi, Bač'a bo otvoril prodajalno čevljev v Dolnji Lendavi. V to svrhu je vzel v najem prostore gostilničarja g. Horvata. Kakor kaže načrt, bodo prostori krasno urejeni. Za Lendavo bo tako urejena trgovina nekaj posebnega.

Zaradi požara jo je zadela kap. Pri Toplakovih v Brezovcih se je ponoči užgal kup slame. Plamen je takoj obsijal vso okolico in ljudje so preplašeni hiteli iz hiš gledat, kje gori. Med drugimi je pritekla iz hiše tudi stara sosedka. Pogled na silni plamen jo je močno pretresel. Hipno je zakrivila z rokami, zakričala in se zgrudila na tla. Ker se starica ni dvignila, so ljudje hiteli k njej. Mislili so, da jo je vrgla trenutna slabost. Tem večje je bilo presenečenje, ko so starico začeli tresti, a se ni zganila. Bila je že mrtva. Od strahu jo je zadela srčna kap.

Dve predpustni prireditvi. Iz Rogaševcev nam pišejo: Ker se že dlje časa nismo oglasili iz našega kraja, bomo danes malo poročali o našem delovanju. Dne 1. t. m. je priredilo tukajšnje Sokolsko društvo maskarado v prostorih gostilne g. Raffela, ki je zelo dobro uspela. Bilo je precejšnje število prav lepih mask, ki so vzbujale vso pozornost udeležencev. — Dne 8. t. m. je bila pa maskarada pri g. Srekišu v Nuskovi, ki jo je priredilo tamburaško društvo «Glas Prekmurja». Zaradi snežnega zameta obisk ni bil tako velik, kakor se je pričakovalo. Kljub temu je bila zabava še dovolj dobro obiskana. Došlo je tudi lepo število mask in se je vršila tekma mask. Prvo nagrado je dobila gdč. Nelly Weissova iz Rogaševcev, drugo pa gdč. Šari Weissova iz Serdice.

Nesrečen konec svatovske vožnje. Franko Geza iz Gornje Bistrice je peljal svate k poroki. Srečno je vozil tja in nazaj do doma. Tam pa se je zgodila nesreča. Godci so čakali svate, in ko je bil voz pred vrati, so začeli igrati. Živali je godba preplašila. Gospodar ju je hotel zadržati, toda je bil preslab. Konja sta ga potegnili za seboj. Padel je pod voz. Konja sta zdrijala dalje, on pa je obležal na tleh. Navzočni so priskočili k ponesrečencu in mu nudili prvo pomoč. Revez je dobil hude rane in so ga morali spraviti k zdravniku.

Volk v Dokležovju. Te dni, ko je močno snežilo, se je priklatil v Dokležovje volk, ugrabil zajca in ga žrl kar sredi ceste, ne meneč se za ljudi, ki so zagnali vrišč, da bi ga prepodili. Šele ko se je najedel, jo je volk mahnil čez polja proti gozdom. Kakor kaže, je ta zver le po naključju zašla v te kraje.

NAŠI NA TUJEM

WESTFALSKO PISMO.

Buer-Hassel, februarja.

Tudi mi se oglašamo, da pokažemo, da še živimo, čeprav bolj slabo in bolj skromno. Brezposelnost trka brez milosti tudi na vrata naših rojakov rudarjev. Delamo samo po 4 do 5 šihov na teden. Razumljivo je, da je beda vedno večja med našimi delavci. Kakor se sliši, bo še nekaj sto odpuščenih v naši koloniji. Ako kriza ne bo kmalu odnehala, ne vemo, kako bo z nami.

Tudi v našem Jugoslovenskem delavskem društvu smo imeli božično obdarovanje naših mladih rojakov, in sicer v gostilni g. Grumerja v Hasselu. Lepa zabava je bila za stare in mlade. Zapeli smo si tudi več lepih naših pesmi. Predsedniku naše zveze g. Pavlu Bolhi priručna zahvala za darilo, ki ga nam je izročil, da nam je bilo mogoče prirediti obdarovanje.

Na našem mesečnem zborovanju 8. t. m. nas je posetil naš izseljenski komisar g. Deželić iz Düsseldorfa. Pozdravil ga je I. predsednik gosp. Niko Šentjarc s priručnim nagovorom, nato je dal besedo g. Deželiću, ki nam je spričo velik

brezposelnosti tudi med našimi rojaki obljubil, da bo, kolikor bo mogoče, skušal olajšati naše težave, za kar mu naj bo vnaprej najlepša hvala. Tudi našim članom, tajniku g. Klunu, revizorju g. Rogini in g. Hafnerju najpristrčnejša zahvala, ker so marsikatero vprašanje glede naše podpore dovedli do ugodne rešitve.

Pri zaključku zborovanja se je I. podpredsednik g. Šentjarc zahvalil g. Deželiću za poset in mu naročil pozdrav in zahvalo tudi za konzula g. Markovića. Zatem smo spremili našega priljubljenega gospoda komisarja na kolodvor, odkoder se je odpeljal v svoje bivališče v Düsseldorfu.

Dourges (Francija). Da kotichek «Naši na tujem» ne bo prazen, poročamo tudi mi nekaj novic iz tukajšnjega kraja. Do sedaj je ves svet govoril o srečni Franciji, da je to edina država, ki ne pozna brezposelnosti, toda sedaj nas je pa tudi tukaj zajela kriza in brezposelnost rase dan za dnem. Tukaj v severni Franciji smo še nedavno delali vse dni, sedaj smo pa že dvakrat praznovali. To je velik udarec posebno za one, ki imajo velike družine. — Tukaj nas je tudi za vedno zapustil priljubljeni rojak g. Ignacij Smrkolj, star 40 let. Pokojnik, ki zapušča ženo, se je preselil v Francijo leta 1924. Bil je zelo priljubljen med Jugoslovenci, kar je pričal njegov pogreb, ki so se ga udeležili od blizu in od daleč. Zapeli so mu tudi peveci Društva sv. Barbare v Sallauminesu lepe nagrobnice. Vse je gledalo in poslušalo izvrstne pevce, ker je ubrano večglasno petje pri nas nekaj nenavadnega. Še bolj smo bili mi presenečeni, ko smo zvedeli, da je ta pevski odsek prvič nastopil pri pogrebu in se tako izvrstno izkazal.

Smrtna nesreča rojaka v Ameriki. Šaleška dolina ne more preživljati vseh svojih otrok. Zato ni čudno, če se najdejo šaleški rojaki skoro po vseh koncih sveta. Tako se je v Ameriko izselil leta 1910. tudi g. Jožef Goršek iz Ravn pri Šoštanjju. Iz skromnih začetkov se je z neumornim delom dokopal do precejšnjega blagostanja. Postal je lastnik več gostiln v Milwaukeeju. Tam ga je dohitela letos 13. januarja usoda. Na potu, da obiše neke svoje rojake, se je z avtomobilom smrtno ponesrečil. Prav tako je postal žrtev te nesreče njegov tovariš g. Franc Globočnik; njegova žena pa je dobila hujše poškodbe. K pogrebu pokojnega Gorška se je zbral skoro ves slovenski živelj v Milwaukeeju. Bodi rojaku v daljni tujini zemlja lahka!

Novice iz Amerike. Kakor čitamo v newyorškem «Glasu naroda», je znani operni pevec Tone Subelj po zopetni vrnitvi iz domovine v družbi s Svetozarjem Banovcem prvič nastopil pred newyorškimi Slovenci. Oba operna pevca sta nastopila v dvorani Slovenskega doma v Brooklynu in s svojimi dvospevi dosegla krasen uspeh. Velik del programa je obsegal slovenske narodne pesmi. — V Clevelandu je umrla Terezija Kmetova, rojena Mervarjeva, stara 73 let, doma iz Ajdovca pri Žužemberku. Zapušča moža, tri sinove in omoženo hčer. — V Steltonu je nagle smrti preminila Reza Nemaničeva, stara 40 let, po rodu iz Božjakovine pri Metliki. — V Clevelandu sta umrla Frančiška Vertinova, stara 28 let, in Ivan Zakrajšek, po rodu iz Škrabš pri Blokah. — V Calumetu se še vedno nahajata v bolnišnici rudarja Verščaj in Kapš. Oba sta bila v rudniku tako poškodovana, da so jima odrezali op eno nogo. Kapš je že eno leto v bolnišnici, Verščaj pa osem mesecev. — V Aspenju, v državi Coloradu, je po operaciji za trebušno mreno preminil v starosti 44 let Josip Miklič, po rodu iz Ambrusa, po domače Tomažev Jože, Zapušča ženo in dva sinova.

ZANIMIVOSTI

× **Ford v boju z Indijanci.** Znani ameriški tvorničar avtomobilov Ford je izdal mnogo milijonov dolarjev, da bi ustvaril lastne nasade gumičevnega drevja ob reki Tapahosu v Braziliji. Izpremenil je vso rečno dolino v lepe drevorede s številnimi naselbinami za svoje nastavlence. A notranjost Brazilije je za bele ljudi še vedno nedostopen pragozd. Divji Indijanci so vedno napadali Fordove delavce in plenili naselbine. Zasedovalci s puškami in strojnimi Indijancem niso mogli do živega. Ford se je naveličal večne nevarnosti in sklenil opustiti svoje nasade. Odpustil je večino svojih nastavljencev. Ostalo je ob Tapahosu samo 200 namesto nekdanjih 3000 ljudi.

× **Velika brezposelnost v Ameriki.** Število brezposelnih v Zedinjenih državah je po novem letu dalje naraslo in znaša sedaj skoro šest milijonov ljudi. Splošna beda je nepričakovano povzročila težkoče Hooverjevi vladi, zlasti ker je Hoover ugovarjal, da bi se dala za brezposelne in stradajoče večja podpora. Te dni so se vršili po raznih velikih mestih Zedinjenih držav veliki nemiri brezposelnih in je morala v mnogih primerih nastopiti policija. Več komunistov, ki so nahujskali brezposelne k demonstracijam, so zaprli.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Pasji pozdrav.

Simeon: «Zakaj pes maha z repom, kadar vidi znanega človeka?»

Gašper: «No, kar povej!»

Simeon: «Zato, ker nima klobuka, da bi se mu odkril...»

Dopust.

Kaplar: «Klobuštrin, ti prosiš za dva dni dopusta, ker boste doma klali svinjo. Veš, s takim vzrokom ne dobiš dopusta.»

Klobuštrin: «Kaj pa naj bi rekel?»

Kaplar: «Reči bi moral, da bi šel rad na pogreb bližnje sorodnice...»

Zaspanec.

Uradnik: «Ne morem si pomagati, da ne bi zaspal v uradu, gospod predstojnik. Otrok dobiva zobe, vso noč je vpil, tako da sem bil vsakih pet minut zbujen.»

Predstojnik: «Če je tako, pa prinesite jutri otroka s seboj v urad, da vas bo tudi tukaj budil...»

Hitro opravljeno.

Šef: «Zelo hitro ste se vrnili, Miško. Ali niste bili pri gospodu Štempiharju in ga terjali za dolg?»

Uslužbenec: «Bil sem.»

Šef: «Ali vam je dal?»

Uslužbenec: «Dal mi je, dal.»

Šef: «Koliko pa?»

Uslužbenec: «Tri ml je prisolil za uho...»

Pridni otroci.

Mati: «Zakaj pa sedita tako tiho?»

Otroka: «Očka je zaspal.»

Mati: «Pa sta res pridna. Le bodita tiho!»

Otroka: «Saj bova, da bova videla, kaj bo, ko bo očki cigareta dogorela do prstov...»

Lahko počaka.

Oče: «Tako mlademu človeku ne dam svoje hčerke. Morali bi biti nekoliko starejši!»

Snubec: «Že dobro, bom prišel pa čez teden dni.»

Listnica uredništva

Blanca ob Savi. Vsebina dopisa je zelo žaljiva. Take očitke boste težko dokazali in bi objava dopisa le Vam škodovala, ker so kazni hude. Obrnite se s pritožbo naravnost na pristojna mesta!

Zahtevajte veliki brezplačni cenik s 1000 slikami.

Za neustre ajote vrnem deuar.

Št. 1130 s 3 pokrovci, 5 let gar. St. 1121 5 let garancije
Din 120.— Din 98.—

Sedem PREDNOSTI stroja moje nove Roskopf precizne ure:

1. Osi so iz niklastega jekla in nezlomljive.
2. Antimagnetično kompenzacijsko spiralno pero.
3. Vse osi delujejo v kamenih.
4. Trenje balančne osi je izravnano v vseh ležajih, zato teče ura precizno.
5. Močni zobje na kolesih za navijanje.
6. Pravi niklasti pokrovi hermetično zapirajo stroj z drugim notranjim pokrovom.
7. Nizka cena pri najboljši kvaliteti: najnatančnejše preizkušena, regulirana in repasirana.

A. KIFFMANN, Maribor 133

Specialist samo za boljše ure.

To lahko tudi Vi!

Sedaj sami muziciramo ter se izvrstno zabavamo v teh dolgih zimskih večerih. Veselje in družabnost sta zaveli k nam. K svojim dobrim glasbenim instrumentom smo prejeli tudi popolnoma zastoj učne zvezke, ki nas na prijeten način poučujejo v glasbi. Tudi Vi se lahko naučite kak instrument.

Zahtevajte samo brezplačen glavni katalog

s knjižico «Kako postanem dober glasbenik?» — od največje in najcenejše odpreme tvrde glasbil v Jugoslaviji:

Melne & Herold

tvornica glasbil in harmonik
prodajna podr. Maribor št. 104.

POZOR!

Čenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem se preselil iz Križevcev v svojo hišo v Braneku pri Ljutomeru. Izdelujem vsakovrstne moške in ženske obleke, usnjene suknje, čepice itd. Naroči se pri meni tudi lahko vsakovrstno oblačilo ter se po meri izdelava.

Vsem spoštovanim dosedanjim odjemalcem se za nadaljnjo naklonjenost najtopleje priporočam.

FRANJO STAJNKO

modno krojaštvo za dame in gospode,

Branek pri Ljutomeru,
podružnica v Gornji Radgoni.

Beli zobje: Chlorodont

prijetno osvežujoča zobna pasta s
poprovo meto
tuba Din 8.— in Din 13.—

Sv. Lovrenc v Slovenskih goricah. Žal, nepozno prejeli.

Sv. Bolfenk pri Središču. Žal, smo dotični dogodek že kratko zabeležili v zadnji številki. Prosil bi Vas, da nam dopisujete. Javljajte nam samo važne vesti in od teh le take, ki niso objavljene že v drugih listih.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Notica o slabih cestah je zelo pomanjkljiva.

Žirovski vrh. Iz Žirovskega vrha smo prejeli več dopisov kot odgovorov na neki dopis v «Domovini». Žal, iz vseh teh dopisov ne moremo razbrati, kaj dopisniki prav za prav žele. Omenjeni dopis v našem listu ni nikogar žalil, nego

Je samo priporočal šolo in rednejši obisk šole. Mi smo trdno uverjeni, da redni obisk šole otrokom ne bo škodoval, pač pa koristil, ker v današnjem času, ko že zamorski in indijski otroci redno zahajajo v šolo, vendar ne gre, da bi Slovenci zaostajali celo za divjaki. To bi bila prevelika sramota za nas!

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakupovanje hiš in posestev, za prevzemanje hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

„JUGRAD“

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga, r. z. z. o. z. v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 35/1.

Pravila proti plačilu 5 Din v znakah. Za odgovor prosimo znamko. Uradne ure od 8. do 12. in od 14. do 18.

Prava mila zdravja in lepote

s znamko „ELSA“. Liližno mlečno milo posebno fino cvetno milo. — Liližno kreme-milo zelo blago delujoče. — Rumenjakovo milo tudi za otroke. — Glicerino milo, tudi za razpokano kožo. — Boraksovo milo za pege solnčne. — Katranovo milo za glavo in lase. — Milo za britje, higienski čisto, iz medicinski dobro delujočih sestavin, potrebnih za zdravje in lepoto.

Kdor ga enkrat poskusi, mu ostane zvest.

Storite tudi Vi tako, pomagalo bo tudi Vam!

S pošto 5 kosov mila v poljubni izbiri, če se pošlje denar naprej 30 Din, brez vseh nadaljnjih stroškov, ali po povzetju 60 Din. Zraven Fellerjeva „Elsa-kreme“-pomada za zaščito lica in kože, Fellerjeva Elsa-pomada za rast las, za naprej poslanih 40 Din. 2 lončka brez vseh nadaljnjih stroškov ali po povzetju 50 Din. Elsadont-krema za zobe 8 Din 80 p. Elsa-Shampoo za umivanje glave 3 Din 30 p. Elsa-Sachet dišeča blazinica 6 Din 60 p. — Naročila izvršuje lekarnar

EUGEN V. FELLER, Stubica Donja
Elsa-trg 360 Savska banovina

si prihranite, ako naročite storjene obleke za **gospode, dečke** in **otroke** direktno v tovarni **Stermecki, Celje**

Obleke se naredijo tudi po meri in se pošljejo vzorci zastonj.

Pišite še danes po novi, veliki, ilustrirani cenik!

Tovarna konfekcije Stermecki, Celje št. 97

Cenik in vzorci zastonj!

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Ženitni oglasi, dopisovanja in trgovski oglasi vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročilu. Oglasni oddelek «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. Telefon št. 3492.

Kolesarji! Pozor!

Končala je sezona za vožnje. Sedaj pa se je treba preskrbeti za prihodnjo pomlad. In sicer se mora pustiti svoja kolesa urediti z malimi stroški, kakor kolesa se morajo popolnoma narazen vzeti, treba jih je emailirati, ponikljati, vse njih ležaje temeljito očistiti, zbrusiti ter na novo z najboljšo vazelino namazati, potem pa sestaviti tako, da bo kolo za prihodnje leto docela v redu. Shramba koles in motorjev čez zimo. Priporoča se največja specialna mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica št. 14 (nasproti Narodnega doma). Brezkonkurenčne cene! Točna in solidna postrežba! 507

Za 40.000 Din se proda posestvo,

sestoječe iz hiše in gospodarskega poslopja (oboje zidano in krito z opeko) in petih oralov zemlje. Ti ob državni cesti. — Pojasnila daje Vrhovšek Ciril, Konjice. 94

Pozor, ženini in neveste!

Žimnice (matrace), vzmeti, otomane v različnih vzorcih in vsa v mojo stroko spadajoča dela Vam nudim po najnižjih cenah. 44
F. Sajovic, tapetnik, Ljubljana, Stari trg št. 9.

Trije Slovenci v Franciji

se želijo seznaniti s Slovenkami. Dopisi s sliko na naslov: Trobeys Fr. Central Dortoir post. Wittelsheim. France. 92

1000 dinarjev na teden

zaslužite z obiskovanjem v Vašem okraju. Znamko za odgovor. — Tovarna Kosmos, Ljubljana, poštni predal 507. 72

Posestvo

v večji prometni vasi, kjer še ni trgovine, se kupi. Ponudbe sprejema uprava «Domovine» pod «Primerno za trgovino». 91

Učenca za usnjarski obrt

sprejme proti vsej oskrbi takoj Fran Čebular, Ig pri Ljubljani. 87

Franc Jager, tapetnik v Ljubljani, Sv. Petra nasip št. 29,

prodaja kar najceneje žimnice (matrace), otomane, divane in vse tapetniške izdelke. 45

Jaz Ana Cilag

s svojimi 185 cm dolgimi, divnimi Lorelei lasmi sem dobila iste vsled uporabe pomade, katero sem sama iznašla. Ista je priznana kot edino sredstvo proti izpadanju, za dober razvoj, za goste in močne lase. Pospešuje pri damah, gospodih in otrocih za razvoj gostih in močnih las in daje že po kratki uporabi prirodni in običajni sijaj ter varuje lase prezgodnje osivelosti, celo do visoke starosti. Cilag pomada odstranjuje prhljaj v teku 48 ur. Niti eno sredstvo ne vsebuje toliko hranljivih snovi za lase kakor Cilag pomada, katera je z vso pravico pridobila svetovni sloves, kajti dame in gospodje že po uporabi prve steklenice dosežejo najboljši uspeh, ker izpadanje las popolnoma preneha že po nekoliko dneh, a nove korenine takoj poženo. Ta uspeh dokazuje moj 50letni jubilej ter milijoni zahvalnih pisem, katere sem prejela iz celega sveta.

Cena velikemu lončku Cilag pomade 60 Din, a dvojno 90 Din. K vsakemu lončku pa je potrebno: 1 stekl. special-šampona (za 20kratno umivanje glave) 25 Din. Poštnina posebej. Pošljamo proti povzetju ali proti takojšnjemu nakazilu denarja iz tvornice za Jugoslavijo. Naročilo naslovite natančno: „AURORA“ Sekt. 59, Novi Sad, Željeznička 38

Hočete li se Vasega revmatizma, gihta osvoboditi?

Stezanje in zbadanje v udih in členkih, zatečene ude, skrčene roke in noge, trganje, zbadanje in stezanje v raznih delih telesa, kakor tudi slabost v očeh so čisto posledice revmatizma in kostnih bolezni, katere pa se morajo odstraniti, kajti, sicer boletine kaj hitro napredujejo.

JAZ VAM NUDIM

zdravilno pijačo, katera raztvorja mokračno kislino, pospešuje izmeno materije in izločevanje, torej ni takozvano univerzalno ali tajinstveno zdravilo, temveč produkt, katerega nudi samo mati naroda v svoji dobrotljivosti bolujočemu človeštvu,

Vsakemu pošljem brezplačno poizkušnjo!

Pišite mi takoj in Vi prejmete od mojih po vsem svetu obstoječih skladišč popolnoma zastonj in franko eno poizkušnjo skupno z poučno razpravo. Vi se boste potem sami prepričali o neškodljivosti tega sredstva in o njegovem hitrem delovanju. 230

August Märzke, Berlin - Wilmersdorf, Bruchsalerstrasse Nr. 5, Abt. 21.

Za 50% znižana zimska obutev

Po vseh deželah je kosila hripa, najmanj pri nas v Jugoslaviji, za kar se imamo zahvaliti nizkim cenam naše gumaste obutvi. — Prehod iz zime v pomlad je za zdravje najnevarnejši. — Izkoristite zato priliko, ki Vam jo prožimo s

79.-
29.-

Vrsta 3652-76

Za Vaše otroke smo pripravili za malo denarja toplo in udobno obutev. Prikladni za šolo.

129.-
99.-

Vrsta 9891-70

Za naše male generale imamo celogumaste škornjice za neverjetno nizko ceno.

ponovnim znižanjem gumaste obutvi!

Namesto da vskladiščimo zimsko obutev, smo sklenili, jo raje prodati tudi po znižani ceni, da varujemo odjemalcem noge bolečin. Vsi Vi, ki imate v družinskem proračunu težave z obutvijo, pridite k nam.

Pri nas morete dobiti obutev skoro zastonj.

Nekatere ženske vrste, ki so začetkom sezone stale Din 199—, smo znižali na samo Din 99—.
Otroške z Din 69— na samo Din 29—.

69.-
29.-

Vrsta 1025-81

V galošah si obvarujete zdravje in obutev. Prodajamo jih raznih barv.

Rata

169.-
129.-

Vrsta 1885-78

Celogumaste snežke s toplo podlogo in patentno zaklopnico. Očuvale Vam bodo noge tople in suhe v največji vremenski nepriliki.

199.-
99.-

Vrsta 1895-81

Priljubljeni ruski škornji, ki se nosijo preko čevljev, z mehкими golenicami, okrašeni z ogrlico iz krimerja.

249.-
199.-

Vrsta 0697-70

Škornji iz tople dvojne klobučine do kolena. Podplat in spodnje strani so narejene iz gume. Pripravne za vse, ki opravljajo poklice v hudi zimi.

Nervoznim, bolnim, slabim, izmučenim.

Slavni dr. Voronov piše: «Zdravje človeškega organizma je odvisno od zdravih njegovih življenjskih žlez. Te žleze vlivajo v kri specialne fermente energije, ki ponovno vračajo celicam organizma izgubljeno delovno sposobnost in prinašajo organizmu za mladostne moči in občutje polnega življenja.

Pri slabih in izmučenih žlezah pa se ruši izmena snovi in se človeški organizem zastruplja z različnimi otrovi; zaradi tega predčasna ostarelost, ovenelost pa tudi umiranje. Toda ako nasitite organizem s takimi fermenti (kot je «Kalefluid» D. Kaleničenka), vzetimi iz življenjskih žlez mladih živali, se organizem naglo opomore od boleznin in se mu vrne delovna sposobnost, oslabelelost in smrt se pa odvrneta za več let.»

«Kalefluid» je neobhodno potreben vsem onim, ki trpe na različnih boleznih, radi preslabe prehrane, na slabi prebavi želodca, nespanju, duševni ali telesni preutrujenosti, živčnih boleznih, moralnih pretresljajih ali velikih skrbeh itd.

«Kalefluid» pošiljamo gg. zdravnikom gratis — radi poskušnje. Brezplačno pošljemo detailno literaturo «Bolezni». Obrnite se na naslov: Beograd, Kralja Milana 15, biro «Kurir», Miloš Marković.

«Kalefluid» je naprodaj v vseh lekarnah in drogerijah.

Najnovije dvokolo z motorčkom 1 1/2, K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški vozički, vozički za igrat in posamezni deli najceneje. Ceniki franko.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno MASTIN

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevila zahvalna pisma.
Cena: 5 škatel 46 Din, 10 škatel 80 Din.

LEKARNA TRNKOCZY (zraven rotovža), Ljubljana 66

Poljubovanje je nezdravo.

Fridolin: «Pravijo, da je poljubovanje škodljivo.»

Anica: «Jej, jej, gospod Fridolin, do zdaj...»

Fridolin: «... vas še ni nihče poljubil... Kaj?»

Anica: «Ne, ne! Do zdaj mi ni še prav nič škodovalo...»

Kajenje je strup.

Vsakdo se lahko igraje odvadi zdravju škodljivega kajenja z našimi «Ex-tabletami». Po 14 dneh je prenehal kaditi najstrastnejši kadilec, ako je porabljal naše tablete, ki so popolnoma neškodljive. 1 ovoj stane 50 Din in poštnina. Popolna kura 5 zavojev 145 Din (10 zavojev 200 Din). Pisite še danes ponje!

Proti pijančevanju je Trezocno!

edino zanesljivo delujoče, absolutno neškodljivo sredstvo. Zavoji po 45 in 75 Din. Popolna kura 200 Din.

Naslov za naročila obeh preparatov: Aurora, Sekt. 59, Novi Sad, željeznička ulica br. 38. 86

Priporočajte in širite „Domovino“!

Otroški vozički

PEUGEOT in iz več najznamenitejših francoskih, nemških in avstrijskih tovarn. Vedno bogata zaloga, ki si jo pred nakupom izvolite ogledati. Prodajamo tudi na ugodne obroke.

Vse dele za kolesa kupite po najugodnejših cenah pri nas.

Yes pribor za motorna kolesa vedno v zalogi.

Zastopništvo Dunlop-gume za avto in moto.

„JUGU“, d. z o. z., Maribor, Tattenbachova ulica št. 14 (nasproti Narodnemu domu)

KOLESA

Šivalni stroji